

RaPaPro

radošo
partnerību
programma

Kultūras ministrija

Esmu gandarīta, ka kopš radošo partnerību programmas "RaPaPro" starta pirms trim gadiem kultūrizglītības vidusskolu audzēkņi un pedagogi ir pilnveidojuši izpratni par radošām sadarbībām un bagātinājušies ar intelektuāli, profesionāli, emocionāli un radoši vērtīgu pieredzi. Projekta kopīgais ieguvums ir mācību procesam pievienotā vērtība. Audzēkņiem tā ir iespēja klātienē iepazīt radošo industriju uzņēmējdarbības realitāti, eksperimentēt un izmēģināt jaunākās tehnoloģijas ārpus ierastās mācību vides.

Vērtīgas zināšanas un prasmes dalībniekiem sniedz iespēju strādāt komandās ar citu nozaru skolu audzēkņiem, tādējādi katram apzinoties savas stiprās puses un kompetences, kā arī mācīties no uzņēmējiem, sadarboties ar sociālajiem darbiniekiem un pašvaldību pārstāvjiem. Tā ir neikdienišķa, izaicinājumiem bagāta pieredze – iesaistīt un aizraut ar savām idejām gan bērnudārza audzēkņus, gan vienaudžus bērnu namos, gan cilvēkus ar invaliditāti. Audzēkņiem dalība "RaPaPro"

ir arī iespēja pārlicināties par savām empātijas prasmēm un lauzt sabiedrības stereotipus, darboties psiholoģiski sarežģītā vidē, piemēram, ieslodzījuma vietā.

Trīs gadu laikā paveiktais ir stabila pieredzes platforma un reizē impulss, lai "RaPaPro" partnerības ideja jau tuvākā nākotnē attīstītos jaunā kvalitātē – organiski integrētos kultūrizglītības vidusskolu mācību procesā, dodot audzēkņiem jaudīgākus domāšanas un darbības rīkus, iespējas drosmīgāk eksperimentēt un arī kļūdīties, pašiem plānot projekta procesu un būt līdzdalīgiem ikvienā projekta īstenošanas posmā.

Esmu pārliecināta, ka "RaPaPro" projekta radītās zināšanas un pieredze ir dalīšanās vērtā plašākā auditorijā gan Latvijā, gan starptautiski. Ticu, ka "RaPaPro" ideja iedvesmos jaunām partnerībām arī citas vispārizglītojošās skolas Latvijā un tai piepulsēsies jauni domubiedri.

Dace Melbārde

Latvijas Republikas Kultūras ministre

I am pleased that the creative partnership programme "RaPaPro", which started three years ago, has managed to improve the understanding of creative partnership as well as allowed the students and teachers of cultural vocational schools to gain intellectual, professional, emotional and creatively valuable experience. The main benefit of this project is the value added to both the learning and teaching process. This is a great opportunity for the students to learn more about the reality of entrepreneurship of creative industries, to experiment and to try out the latest technologies outside the traditional learning environment.

The valuable knowledge and skills gained give students the opportunity to work in teams with students from educational institutions of other specialities, thus allowing them to acknowledge their individual strengths and competences, learn from entrepreneurs and cooperate with social workers and representatives of local governments. It is an unordinary and challenging experience to arise interest in children of orphanage and kindergartens as well as people

with disabilities all at the same time. Students' participation in "RaPaPro" is a unique opportunity to ascertain their empathetic skills and break stereotypes while working in such psychologically challenging environments as prisons.

The progress made within the last three years is a solid experience platform as well as a valuable impulse towards the development of this amazing partnership platform so that it would organically integrate into the learning process of cultural educational institutions and provide students with more powerful thinking and learning tools, opportunities to be bold, experiment and make valuable mistakes and plan the process of the project and participate in all phases of the project implementation.

I am convinced that the knowledge and experience gained during "RaPaPro" is worth sharing with a wider audience both in Latvia as well as internationally. I strongly believe that the idea of "RaPaPro" will serve as an inspiration for new partnerships, other schools of Latvia and the likeminded.

Dace Melbārde

Minister for Culture of the Republic of Latvia

“Radīt vienmēr nozīmē darīt kaut ko jaunu.” /Mārtiņš Luters/

Radošās partnerības projekts Latvijā apmetis jau trešo loku. Gan “RaPaPro” stabilie spēlētāji, gan jaunpieņacēji nostiprinājuši mācību procesā iegūtās zināšanas un prasmes, ieguvuši jaunu pieredzi un, ticu, ka arī jaunus draugus un domubiedrus nākamo radošo ideju īstenošanai. Kas zina, varbūt kādam no projekta dalībniekiem – vēl gados jaunajam un topošajam profesionālim – daļība “RaPaPro” kļūs par pamatu pārdošu mērķu un izcilu rezultātu sasniegšanai nākotnē, liekot gan pašā, gan Latvijas vārdam izskanēt tālu aiz valsts robežām. Paldies visiem projektā iesaistītajiem – skolu audzēkņiem, pedagogiem, skolu vadībai sadarbības partneriem un konsultantiem –, kas kopīgā darbā radošām idejām devuši spārnus un ļāvuši īstenoties mākslinieciskā un sabiedrībai noderīgā rezultātā. Līdz šim “RaPaPro” ietvaros paveiktais liecina par labu sākumu procesam, kam jāturpinās. Lai vairāk drosmes un apņēmības “RaPaPro” idejas un metodes padarīt par godu mācību procesa sastāvdaļu! Mūsu talantīgie bērni un jaunieši ir to pelnījuši.

Signe Pujāte

Latvijas Nacionālā kultūras centra direktore

“Creating always means doing something new.” /Martin Luther/

The creative partnership project has completed its third circle around Latvia. Both the persistent players of this project along with newcomers have strengthened their knowledge and skills, as well as gained new experience. And I also believe they have met new friends and future colleagues for developing their creative ideas. Who knows, maybe for some of the participants and young future professionals this project will serve as a fundamental value, in order to fulfil their own ambitious goals in the future and make their and their country's name known all around the world. Thanks to everyone who were involved in this project – students, teachers, school management, partners and consultants. By working together, you have helped bring to life creative ideas that have been both artistic and useful to the society. Everything done within the project until now is a good beginning for a process that should continue. I wish courage and willingness to make the project's ideas and methods an essential part of the learning process! Our talented children and youth deserve it.

Signe Pujāte

Director of the Latvian National Centre for Culture

12 profesionālās vidējās kultūrizglītības iestādes
cultural vocational schools

8 Latvijas pilsētās
in the cities of Latvia

1 DEJA / DANCE

Rīgas Horeogrāfijas vidusskola
[Riga Choreography School]

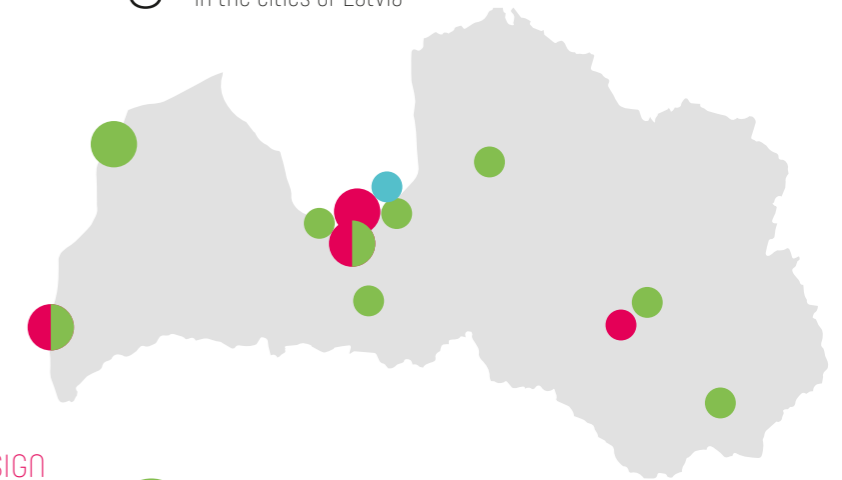
2 MĀKSLA UN DIZAINS / ART AND DESIGN

Profesionālās izglītības kompetences centrs
“Rīgas Dizaina un mākslas vidusskola”
[Centre for Professional Education Competence
“Riga Design and Art School”]
Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskola
[Rēzekne Art and Design School]

2 MĀKSLA UN MŪZIKA / ART AND MUSIC

Profesionālās izglītības kompetences centrs
“Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskola”
[Centre for Professional Education Competence
“Liepāja Secondary School of Music, Art and Design”]
Profesionālās izglītības kompetences centrs
“Nacionālā Mākslu vidusskola”
[Centre for Professional Education Competence
“National School of Arts”]

7 MŪZIKA / MUSIC

Alfrēda Kalniņa Cēsu Mūzikas vidusskola
[Alfrēds Kalniņš Cēsis Music School]
Emīla Dārziņa mūzikas vidusskola
[Emīls Dārziņš Secondary Music School]
Jāņa Ivanova Rēzeknes mūzikas vidusskola
[Jānis Ivanovs Rēzekne Music School]
Jāzeps Mediņa Rīgas Mūzikas vidusskola
[Jāzeps Mediņš Rīga Secondary Music School]
Jelgavas Mūzikas vidusskola
[Jelgava Secondary Music School]
Profesionālās izglītības kompetences centrs
“Ventspils Mūzikas vidusskola”
[Centre for Professional Education Competence
“Ventspils Secondary Music School”]
Staņislava Broka Daugavpils Mūzikas vidusskola
[Stanislavs Broks Daugavpils Secondary Music School]

Partneri / Partners:

Rīgas Horeogrāfijas vidusskola (RHV)

Rīga Choreography School (RCS)

Rīgas pašvaldības bērnu un jauniešu centri "Vita" un "Ziemeļi"

Children and youth centres of Rīga municipality "Vita" and "Ziemeļi"

Bērnu klīniskā universitātes slimnīca

Children's Clinical University Hospital

Fakti / Facts:

15

jaunas draudzības

new friendships

1

dejas izrādes sagatavošana

preparation of a dance performance

2

meistarklases RHV audzēkņiem

workshops for the students of RCS

4

sarunas ar RHV absolventiem

conversations with RCS graduates

2

tikšanās ar karjeras konsultantu

meetings with a career consultant

20

mēģinājumi

rehearsals

30

kostīmi

costumes

1

dejas izrādes priekšnesums Bērnu klīniskajā universitātes slimnīcā

dance performance at the Children's Clinical University Hospital

Atslēgas vārdi / Keywords:

Projekts kā emocijas, deļa kā līdzeklis, prieks kā rezultāts, veselība kā vērtība,

1. septembris kā jauns sākums

Project as emotions, dance as a tool, joy as a result, health as a value,

1st September as a new beginning

Kaimiņu būšana

Neighbour Amity

dejas
izglītība

+

bērnu un
jauniešu centri

+

bērnu
slimnīca

Dance Education + Children and youth centres + Children's hospital

Projekta iecere, koncepts, galvenās idejas/problēmas izklāsts

Visai bieži mēs labi pārzinām to, kas notiek okeāna viņā pusē, bet nepazīstam tos, kas dzīvo mums kaimiņos. Šķiet, ka mums nav nekā kopīga... Vai tiešām? Varbūt ir tikai jāatrod līdzeklis, kā viņus uzrunāt? Mēs izvēlējāmies deju un uzrunājām savus kaimiņus, kuriem šis komunikācijas veids bija svešs un neapģūts. Darba process dejā vienoja visus projekta dalībniekus, tos satuvinot un radot apbrīnojamas draudzības, empātiju un prieku par pašu radītu izrādi, ar kuru iepriecināt citus.

Project, concept, summary of the main idea/problem

We often know more about what is happening on the other side of the ocean than we know our neighbours. It seems that don't have anything in common. But is that true? Maybe we just need to find a way how to talk to them? We chose dance and spoke to our neighbours who don't know much about this way of communication. The working process united all the project participants in dance. It brought us closer to each other and created amazing friendships, empathy and joy for our own performance that we share with others.

Metode

Projekts norisinājās vasaras beigās dienas nometnes veidā divu nedēļu garumā. Pirmajā nedēļā tika veikta RHV audzēkņu sagatavošana, apmācība un iepazīstināšana ar dažādiem dejas un skatuves mākslas veidiem, kas nav iekļauti mācību programmā, piemēram, ar ķermeņa apgleznošanas mākslu (*body art*), improvizāciju un aktiermeistarību, kas vēlāk bija nepieciešami, veidojot dejas izrādi. Pirmās nedēļas galvenais mērķis bija likt baletskolas bērniem domāt citādāk, plašāk, neierobežotāk, ļauties iztēlei un fantāzijai.

Notikumi

- Projekta dalībnieki tikās ar RHV absolventiem, kas šobrīd sevi realizē citās profesijās, tā apliecinot baleta dejotāja un citu profesiju sekmīgas un aizraujošas mijiedarbības iespēju. Pie bērniem viesojās aktrise Regīna Razuma, operdziedātāja Anta Jankovska, žurnāliste Jana Vitoliņa un fotogrāfs Andris Tone. Mākslinieki audzēkņiem stāstīja par saviem skolas gadiem RHV un turpmāko karjeru baletdejotāja profesijā, kā arī citiem dzīves izaicinājumiem, kas viņus tuvinājuši pašreizējām profesijām. Šī ir būtiska tēma jebkuram dejotājam, jo dejotāja darba mūžs dažādu apstākļu dēļ var būt ļoti īss. Bērniem bija iespēja uzdot jautājumus māksliniekiem, un saņemtās atbildes radīja pārliecību un drosmi neatlaidīgi turpināt iesākto ceļu izvēlētajā profesijā.

- Aktiermākslas meistarības klases pie Jurgā Spulienka akcentēja dejotāja profesijas starpdisciplināritāti. Tajās gūtā pieredze atraisīja, atbrīvoja un iedrošināja bērnus topošajā dejas izrādē izmantot skaņu, valodu, sejas grimases un netradicionālas kustības.

- Savukārt, ķermeņa apgleznošanas nodarbības pie Lāsma Andžānes bērniem atklāja ķermeņa plastiku un sniedza izpratni par kustības izmantošanas plašajām iespējām.

Otrās nedēļas laikā notika Rīgas pašvaldības, jauniešu centru "Vita" un "Ziemeļi" bērnu iesaiste – iepazīstināšana ar dejas mākslu un aktīvs kopdarbs dejas izrādes veidošanā.

leguvumi

- Pedagoģisko prasmju attīstīšana. RHV audzēkņi kļuva par dejas skolotājiem saviem jaunajiem draugiem no bērnu un jauniešu centriem.
- Plānošana, organizēšana. Projektā iesaistītie bērni patstāvīgi plānoja dienas nometnes gaitu un kārtību. Paši vadīja mēģinājumus, sadalīja mēģinājuma telpas, ielānoja atpūtas un pusdienu pauzes.
- Sadarbība darba procesā un brīvajā laikā. Prasme veidot saikni ar pedagogiem, vienaudžiem no citām skolām un izjaukta iepriekš pastāvošā hierarhija starp RHV jaunākajiem un vecākajiem audzēkņiem.

Projekta rezultāts

Jaunas draudzības starp projektā iesaistīto skolu audzēkņiem. Tapusi jauna dejas izrāde, kuras horeogrāfijas, režijas, scenogrāfijas un kostīmu autori ir bērni vecumā no 5 līdz 15 gadiem. Dejas izrāde tika izrādīta Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas bibliotēkā. Izrāde slimnīcā projekta dalībniekiem ļāva saprast, cik liela vērtība ir veselībai un cik laimīgs var būt katrs, kurš 1. septembrī sveiks un vesels kopā ar visiem var doties uz savu skolu.

Secinājumi

Šis projekts ir stāsts par darba procesā izveidotu draudzību starp dažādu izglītības iestāžu bērniem, uzticēšanos, pozitīvām emocijām.. Prieku par dejas izrādes tapšanu izbaudīja abu izglītības iestāžu bērni, bet prieku par rezultātu baudīja Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas mazie pacienti.

"Nekas nav siltāks par sniega piku, ko viens cilvēks nes dāvināt otram."
/Imants Ziedonis/

Tā tas viss sākās.
Bet šis vēl nav beigas...

Keita Bloma, RHV / RCS:

“Man patika, ka varēju pati domāt dejas, iegūt jaunus draugus.”

“I liked the fact that I could generate my own ideas and meet new friends.”

Nikola Bloma, Grieta Grinberga, RHV / RCS:

“Mums bija patīams prieks piedalīties šajā projektā un iegūt neaizmirstamu pieredzi, draugus un patīkamas emocijas. Bija interesanti izbaudīt un iejusties skolotāja tēlā, un saprast, cik liels darbs vajadzīgs, lai sasniegtu labus rezultātus. Šis projekts lika iziet no savas komforta zonas un ierastās vides un saprast, ka mēs protam un varam specializēties arī citās jomās.”

“We really enjoyed taking part in this project and gaining an unforgettable experience, friends and great emotions. It was interesting to step into the teacher’s shoes and understand how much you have to work to be able to achieve good results. This project made us step out of our comfort zones and made us realize that we can also specialize in other fields.”

Adelīna Balode, RHV / RCS:

“Manas spilgtākās atmiņas par “RaPaPro” ir Jurgis Spulenieks. Pie viņa nodarbība bija visai draudzīgā. Visgrūtākā nodarbība bija pie Lāsma Andžānes. Ja nebūtu “RaPaPro”, es nekad nebūtu sadraudzējusies ar bērnu nama bērniem un nezinātu, kādi viņi ir.”

“My top memories from this project are classes with Jurgis Spulenieks which were the most exciting ones. The toughest class was with Lāsma Andžāne. If it wasn’t for this project, I would have never met children from these youth centres and wouldn’t know what they are like.”

Krista Štrausa, RHV / RCS:

“Man patiešām bija liels prieks piedalīties šajā projektā. Es ieguvu daudz pozitīvu emociju un neapraķstāmas sajūtas. Es ļoti ceru, ka šādu projektu, kas ikkatram liek pasmaidīt, būs vairāk.”

“I really enjoyed participating in this project. I gained a lot of positive emotions and indescribable feelings. I really hope that there will be more projects like this that can make everyone smile.”

Inita Saliniece, RHV pedagogs / teacher in RCS:

“Projekta netradicionālās un kreatīvās pedagoģijas metodes palīdzēja iepazīt RHV audzēkņu spējas un prasmes patstāvīgi radoši darboties savā izvēlētajā daudzveidīgajā profesijā. Priecēja iespēja iepazīties ar kolēģiem no bērnumamiem – viņu pedagoģisko pieredzi un darba specifiku –, kā arī sadarbība ar RHV pedagogiem neikdienišķā un radošā gaisotnē.”

“The untraditional and creative teaching methods helped understand the ability and skills of RCS students to work independently in their chosen profession. I enjoyed meeting colleagues from children’s homes and getting to know their experience and work specifics.

I also liked working with other RCS teachers in an unusual and creative environment.”

Indra Veismane, Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas Pacientu sociālās aprūpes un interešu izglītības daļas vadītāja /

head of Department of Patient Social Care and Interest Education at Children’s Clinical University Hospital:

“Bērnu slimnīcas personāla un pacientu vārdā vēlos vēlreiz pateikt sirsnīgu paldies par krāšņo koncertu, kuru sniedzāt projekta “Kāimīņu būšana” ietvaros Bērnu slimnīcā. Koncerts bija emocionāli uzlādējošs gan skatītājiem, gan pašiem jaunajiem māksliniekiem.

Nokļūstot slimnīcā, bērni nereti uztraucas, jo svešā, nepazīstamā vide rada stresu un dažkārt bērnus un vecākus nomāc bailes un neziņa par gaidāmajām procedūrām. Jūsu audzēkņu veidots un sniegtais koncerts visiem skatītājiem sagādāja pozitīvu noskaņojumu un prieku par skaistajiem tērpiem un neparastajām idejām, kas ļāva aizmirst raizes par veselību. Liels bija pārsteigums arī par bērnu nama bērnu veiksmīgo iesaistīšanu projektā un to, cik daudz viņi apguvuši tik īsā laikā.

Novēlam projektu atkal atkārtot, lai tik labi uzsāktais pilnveidojas un attīstās nākotnē!”

“In the name of the hospital staff and patients I would like to thank you again for the beautiful concert you gave at the Children’s Hospital. It was emotionally uplifting for both the audience and the young performers. Children are often nervous when they arrive at the hospital because the unknown environment can be stressful. Sometimes both the children and their parents are scared and uncertain about the upcoming procedures. Your concert gave everyone positive emotions and joy about the beautiful costumes and unusual dances. It let us forget worries about health. I was pleasantly surprised about how children from the children’s homes managed to get involved and learn so much in such a short time. We wish all the best in continuing and developing this project in the future!”

Ilze Ostankova, Bērnu un jauniešu centra “Vita” audzinātāja / teacher at the children and youth centre “Vita”:

“Īpaša, manuprāt, ir pati projekta ideja – savstarpēji nepazīstamo, svešo, pat biedējošo satuvināt, radot rezultātu, ko nevis vienkārši paturēt sev kā savu sasniegumu, bet gan kā dāvanu un iepriecinājumu pasniegt tiem, kam šajā brīdī ir skumjāk vai grūtāk nekā mums pašiem.

Šī bija unikāla pieredze – ne tikai būt klāt un redzēt, kā veidojas un attīstās bērnu draudzības, bet arī novērot, kā pieaug bērnu pārliecība par savām spējām un varēšanu, drosmē mēģināt un nepatīties pie pirmās neizdošanās, un galarezultātā saņemt gandarījumu par sasniegto”

“I think that the very idea of the project is special – to merge the mutually unknown and unfamiliar, in order to create a result that wouldn’t just be something you create for yourself, but rather something you give to someone who might be having a harder time in life than you are. It was a wonderful experience to be there and see how children develop new friendships, as well as strengthen their confidence in their ability. It gave them courage to try and not to give up when something goes wrong and receive that satisfaction when the goal is achieved.”

Method

The project took place at the end of the summer as a day camp over the period of two weeks.

During the first week, students of RCS were prepared and introduced to various forms of performing arts that are not included in their study programme, for example, body art, improvisation and acting. These were all necessary when it came to creating the dance performance. The main goal of the first week was to make students of ballet school think differently, be more open, break borders and let their imagination free.

Events

- Meeting of project participants and RCS graduates who are currently working in other professions, thus proving a successful and exciting connection between a ballet dancer and other professions. We received visits by actress Rēģina Razuma, opera singer Anta Jankovska, journalist Jana Vitoliņa and photographer Andris Tone. Artists spoke to students about their years studying at RCS, their careers as ballet dancers and other challenges that have brought them to their current professions. It is essential for any dancer to talk about this subject, because a dancer's professional career can be very short for multiple reasons. Children had an opportunity to ask questions and the answers they received encouraged them to be more persistent and work towards their chosen profession.

- Acting classes with Jurģis Spulnieks emphasised the interdisciplinary nature of a dancer's profession. This experienced opened up and encouraged children to use sound, language, facial expressions and non-traditional movements in the new dance performance.

- Body art classes with Lāsma Andžāne revealed the sculpture of a body to the children. It also gave a deeper understanding of the many possibilities of movement.

During the second week, children from youth centres of the Rīga municipality "Vita" and "Ziemeļi" were introduced to dance and got involved in the making of a dance performance.

- Developing educational skills. Students of RCS became dance teachers to their new friends from children and youth centres.

- Planning and organising. Children involved in the project were independently working on their schedules at the day camp. They led rehearsals, assigned rehearsal spaces, scheduled lunch breaks and moments for rest.

- Collaboration during the work process and free time. Ability to create a bond with teachers and peers from other schools and breaking down the hierarchy between the younger and older students of RCS.

Results

New friendships between the children of different schools. A new dance performance where choreography, directing, scenography and costumes were created by children aged between 5 and 15. The dance performance was shown at the library of Children's Clinical University Hospital. Performing at the hospital gave the children an understanding of how valuable health is and how lucky are those of us who can simply go to the school, meet friends and be healthy.

Conclusions

This project is a story of trust, positive emotions and a friendship that emerged during the work process between children of different schools and educational institutions. Children from the school and youth centres enjoyed the making of the dance performance, but the little patients of Children's Clinical University Hospital were truly happy for the results of their work.

This is how it all began.
But this is not yet the end...

Partneri / Partners:

Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskola (RMDV)

Rēzekne Art and Design School (RADS)

Jāņa Ivanova Rēzeknes Mūzikas vidusskola (JIRMV)

Jānis Ivanovs Rēzekne Music School (JIRMS)

Latvijas Neredzīgo biedrības Rēzeknes teritoriālā organizācija

Latvian Society of the Blind – Rēzekne County Organisation

Invalīdu un viņu draugu apvienība "Apeirons"

Association of the Disabled and Their Friends "Apeirons"

Rēzeknes pašvaldības uzņēmums "Rēzeknes satiksme"

Rēzekne Municipality Company "Rēzeknes Satiksme" (Rēzekne Traffic)

Fakti / Facts:

112

intervijas ar Rēzeknes iedzīvotājiem sabiedriskajā transportā un pieturvietās

(no tiem 24 cilvēki ar redzes problēmām, 88 – pastāvīgi transporta lietotāji)

interviews with the people of Rēzekne on public transport and at bus stops

(24 people with sight problems, 88 regular users of public transportation);

sarunas ar pašvaldību

conversations with the municipality;

pilnvērtīgi aprīkota pieturvieta (mākets 1:1)

fully equipped bus stop (model 1:1);

pieturvietas nosaukums – "Viesnīca "Latgale""

name of the bus stop – "Hotel Latgale"

autobusu kustības saraksti ar maršrutu shēmām

bus schedules with route plans

pieturvietas soliņš / bench at the bus stop

apgaismojuma risinājumu piedāvājums

solution for lighting

pilsētas vietu raksturojošu skaņu kompozīcijas 6 sabiedriskā transporta pieturām:

characteristic sound compositions for 6 public bus stops:

<http://www.jirmv.lv/index.php/2016/12/30/rezeknes-sabiedriskā-transporta-pieturu-skanas/>

2

1

1

1

20

1

1

6

Atslēgas vārdi / Keywords:

sabiedriskais transports, informācijas dizains, nolāsāmība, burtveidols,

burta lielums, informācijas pieejamība, vizuālā informācija, pilsētas skaņa,

muzikālās pieturas, audio informācija

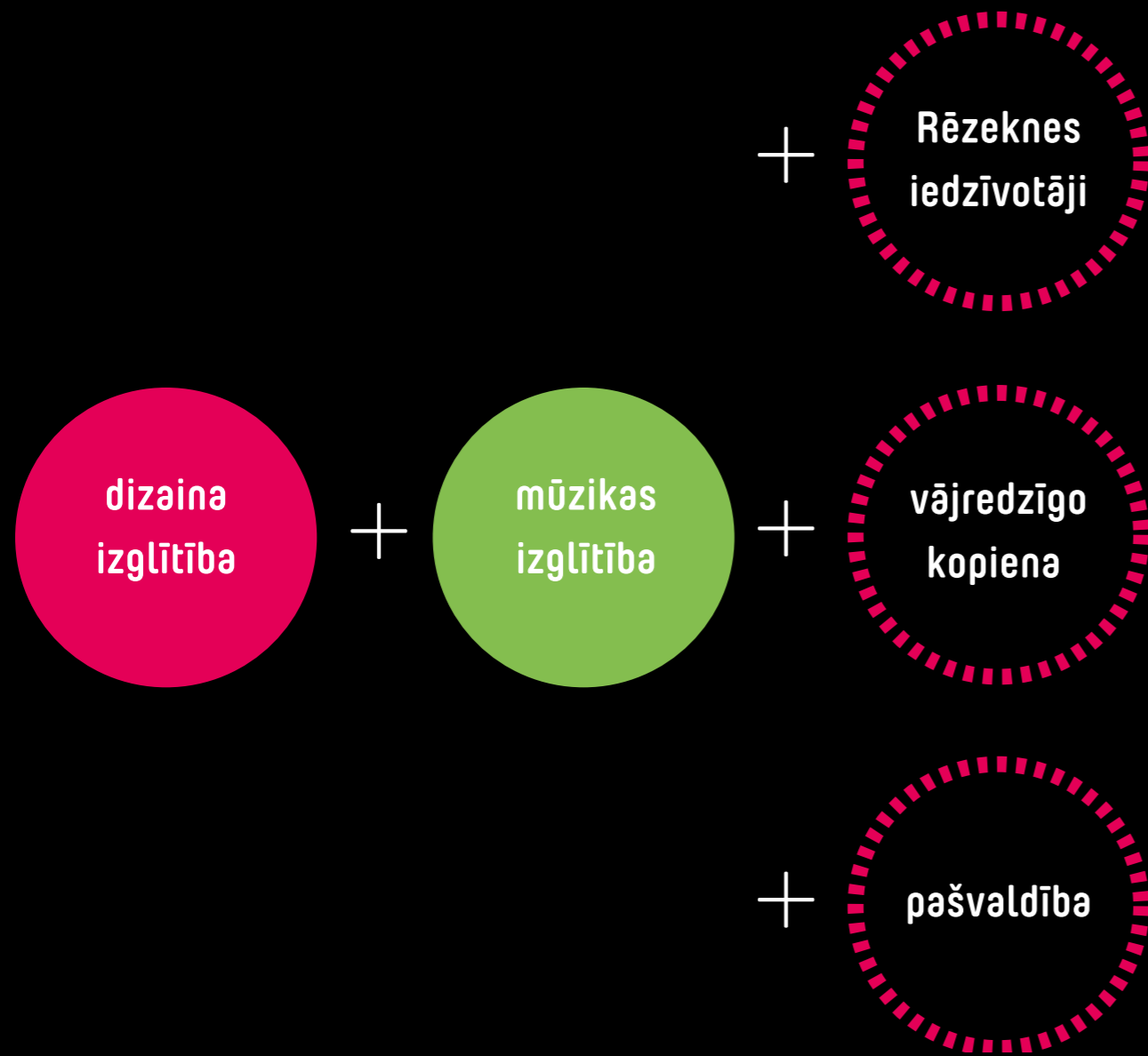
public transport, information design, perceptibility, font, font size,

information accessibility, visual information, city sound, musical bus stops,

audio information

No burta līdz skaņai

From Letter to Sound

Design education + Music education +
People of Rēzekne city + Community of the visually impaired + Municipality

Projekta iecere, koncepts, galvenās idejas/problēmas izklāsts

Rēzeknē un tās piepilsētā sabiedriskā transporta pakalpojuma sniegšanā tiek izmantoti jauni un ērti autobusi, taču cilvēkiem ar redzes traucējumiem un gados vecākiem cilvēkiem, kā arī mazāko klašu skolniekiem, kuru redzes leņķis ir zemāks par informācijas novietojumu, ir grūti uztvert gan autobusu kustības sarakstu, gan maršrutu, gan to, kura ir nākamā pietura, jo tā netiek pieteikta. Pasažieri pauž neapmierinātību arī par neērtajiem soliņiem un apgaismojuma trūkumu pieturvietās. Kā šādas problēmas risināšanā savas prasmes var pielietot dizaina un mūzikas skolas audzēkņi? Kā likt lietā savas zināšanas un palīdzēt pilsētai un tās iedzīvotājiem?

Metode

Izpēte – sarunas, intervijas, aptaujas, iesaistot Rēzeknes iedzīvotājus un sabiedriskā transporta lietotājus pieturvietās un uz ielas.

Aim of the Project

Rēzekne and its suburbs has acquired new and comfortable buses for their public transportation services, however, it is hard for visually impaired people, the elderly, as well as for children, whose visual angle is much lower, to read and perceive the transport schedule, the route, as well as the next stop, because it is not loudly announced. Passengers have also expressed their discontent with the uncomfortable benches and the lack of lighting at bus stops. How can students of music and design schools use their skills to help solve this problem? How to use your knowledge in order to help the city and its inhabitants?

Autobusu un pieturu apskate. Iegūtās informācijas apkopšana. Analoģu studijas – informācijas meklēšana internetā resursos, sabiedriskā transporta un pieturvietu apskate citās pilsētās.

Simulācijas nodarbības – apmācību RMDV un JIRMV audzēkņiem, lai viņi varētu saprast, kā jūtas vājredzīgie cilvēki, nodrošināja invalīdu un viņu draugu apvienība „Apeirons”.

Intervijas un diskusijas ar Latvijas Neredzīgo biedrības Rēzeknes teritoriālās organizācijas pārstāvjiem – vājredzīgo cilvēku viedoklis jautājumā par sabiedrisko transportu un pieturvietām.

Sarunas ar pašvaldību. Pirmajā tikšanās reizē iepazīstināšana ar pētījuma rezultātiem – atklātās problēmas sabiedriskajā transportā un pieturās:

- 1) informācija par autobusu kustības maršrutiem nav pieejama;
- 2) autobusu kustības sarakstos grūti orientēties, dažās pieturvietās to nav vispār;
- 3) nav pieturvietu nosaukumu;
- 4) daudz reklāmas, bet primārā informācija slikti pamanāma;
- 5) nav apgaismojuma;
- 6) pieturvietās auksti metāla soliņi;
- 7) pieturvietu apgrūtinoši ir izmantot cilvēkiem ar redzes traucējumiem;
- 8) e-vidē nepietiekama informācija par autobusu satiksmi.

Pilsētas skaņu izpēte – pieturvietām raksturīgu vides objektu un skaņu meklējumi piemērotu, vietu raksturojošu, skaņu kompozīciju radīšanai JIRMV.

Darbs mācību stundās – skiču tapšana lietišķās grafikas un burtu mācības stundās RMDV, melodiju komponēšana un ieraksti JIRMV.

Abu skolu jauniešu radošās darbības – top projekta galarezultāti un diskusija ar pašvaldības uzņēmuma “Rēzeknes satiksme” pārstāvjiem.

Galarezultāta prezentācija Latvijas Neredzīgo biedrības Rēzeknes teritoriālās organizācijas un pašvaldības uzņēmuma “Rēzeknes satiksme” pārstāvjiem.

Pieturas prototipa testēšana un aptauja -

- 1) piedalījās 15 respondenti;
- 2) atzīnīgs vērtējums – uzmanību piesaistīja autobusu saraksta krāsu salikums, viegli uztverama un salasāma informācija, jauninājums – katra autobusa maršruta pieturvietu shēma;
- 3) ieteikumi – nepieciešams apgaismojums un brīvdienu sarakstu izcelt ar krāsu.

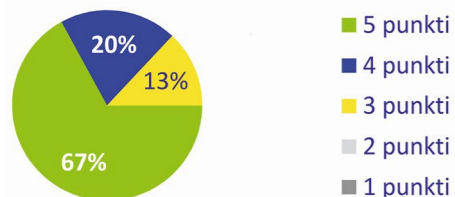

Prototipu testēšana/aptauja

Aptaujāti 15 respondenti

Novērtējums punktu sistēmā

(1- zemākais, 5- augstākais)

Melodiju testēšana pilsētas sabiedriskajā transportā un aptauja:

1) piedalījās 15 respondenti;

2) atzinīgs vērtējums –

- muzikālajos fragmentos jaušams gaišums, pozitīvas emocijas un jauneklīgums,
 - muzikālās pieturas ir ļoti laba ideja, kas varētu būt kā Rēzeknes pilsētas tūrisma veicināšanas odziņa. Jārealizē, kamēr citas pilsētas to vēl nav izdarījušas,
 - ļoti patīkama puīša balss, kas aicina ieklausīties, laba dikcija, patīkams tembrs,
 - kolosāla ideja par pieteikšanu latgaliski. Tas ir lielākais bonuss, kas noteikti jānovērt līdz realizācijai,
 - muzikālās tēmas izklausās saprotamas visu vecumu pasažieriem,
 - muzikālie brīži autobusu pasažieriem ļautu izbaudīt braucienu un patīkami īsinātu ceļu no pieturas līdz pieturai,
 - labākais materiāls ir pieturai "Katedrāle". Ērģeļu skanējums uzrunā, aicina izkāpt un doties uz katedrāli;
- 3) ieteikumi –
- ne tik liriski, miegaini, lēni, tā var nogulēt savu pieturu,
 - muzikālās tēmas varētu būt īsākas,
 - diezgan ilgi jāgaida līdz informācijai,
 - pieturas pieteikšanu varētu ievietot mūzikas vidū.

9 Vipīga - Makarovka - Blaumaņa iela																					
Viesnīca Latgale																					
Stacija	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
Stacija				42		57						42		24		22					
Stacija				44		59						44		26		24					

9 Vipīga - Makarovka - Blaumaņa iela																					
Viesnīca Latgale																					
Stacija	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
Stacija				42		57						42		24		22					
Stacija				44		59						44		26		24					

Rezultāts

Sadarbībā ar sociālajiem partneriem un Rēzeknes iedzīvotājiem ir izpētīta sabiedriskā transporta vide, uzklauti dažādu sabiedrības grupu viedokļi. Radīti jauni piedāvājumi sabiedriskā transporta pieejamības jomā, tos pielāgojot cilvēkiem ar redzes traucējumiem, senioriem un maziem bērniem. Vienā no pilsētas centra pieturvietām veikts tests reālajā vidē – izvietota jaunā dizaina informācija (autobusu kursēšanas saraksti, maršruti un to apzīmējošās numuru zīmes). Radītas arī pieturvietas raksturojošas skaņu kompozīcijas, kas autobusā tiek atskaņotas atsevišķi vai kopā ar tekstuālo informāciju, pasažieriem sniedzot vēstījumu par konkrēto pieturu.

<http://www.jirmv.lv/index.php/2016/12/30/rezeknes-sabiedriskā-transporta-pieturu-šanas/>

Ieguvumi / zaudējumi / secinājumi

Vasara bija veltīta dizaina radīšanai nepieciešamā domāšanas veida attīstīšanai. RMDV un JIRMV jauniesu iepazīšanās ar atšķirīgo – sabiedrības daļu, kurai ir redzes traucējumi. Sadarbības prasmes reālā darbā – uzdevumu sadale, kopīga radoša darbošanās, lai sasniegtu galarezultātu. Projekta izpētes materiāli ir ieguldījums pilsētvides turpmākajā sakārtošanā atbilstoši cilvēku ar redzes traucējumiem vajadzībām. Sākoties projekta aktivitātēm, arī uzņēmums "Rēzeknes satiksme" sarosījās, piemēram, sāka domāt par pieturvietu un tajās pieejamās informācijas lietderību. "Rēzeknes satiksme" sadarbībā ar skolu jauniešiem ieguvusi sociālā partnera pieredzi un saņēmusi priekšlikumus visiem pieejamas vides radīšanai pilsētā. Pamatojoties uz sākotnējās izpētes un nobeiguma testa rezultātiem, Rēzeknes pašvaldībai ir iesniegti ierosinājumi par vides pilnveidošanu atbilstoši cilvēku ar redzes problēmām vajadzībām, kā arī citu apzināto problēmu saistībā ar pasažieru pārvadāšanu sabiedriskajā transportā novērsēšanai.

Ieteikumi pašvaldībai:

- izvietot autobusu maršrutu shēmu,
- izveidot labāk uztveramu pienākšanas laiku sarakstu,
- izveidot un izvietot Rēzeknes autobusu maršrutu karti,
- izvietot pieturvietas nosaukumu,
- nepārblīvēt pieturvietu ar reklāmām,
- izveidot vadlīnijas, kas kontrastē ar ietves segumu, cilvēkiem ar redzes traucējumiem,
- izvietot vismaz vienu solu, 0,45 m augstu, ar muguras atzveltni,
- izvietot elektroniskos tablo ar skaļruņiem (universālais dzinējs – izvietot elektroniskos tablo ar skaļruņiem 0,90 – 1,80 m augstumā no ietves līmeņa, kur tiek sniegta informācija par autobusu pienākšanas laikiem),
- izvietot autobusu kustības taktilo shēmu,
- izvietotos elementus veidot savstarpēji kontrastējošus,
- izveidot jaunu interneta vietni, kurā sistēmiski izvietota informācija – pilsētas autobusu kustības shēma un visu maršrutu autobusu pienākšanas laiku pieturvietās saraksti.

Gunta Tjanginska, JIRMV / JIRMS

“Līdz šim nebiju iedomājusies, cik ļoti cilvēkiem ar redzes traucējumiem ir nepieciešama vides pieejamības nodrošināšana – universāls dizains sabiedriskā transporta pieturvietās un autobusos.”

“Before this project I hadn't thought about how necessary it actually is to ensure accessibility to people with sight problems – a universal design on public transport and bus stops.”

Aleksandrs Maļkevičs, JIRMV / JIRMS

“Sapratu, ka šādu īsu fragmentu (mūzika pieturām) rakstīšana un ieskaņošana nav mans “lauciņš”, bet bija interesanti klausīties citu darbus un palīdzēt viņiem.”

“I understood that it is not my thing to create such short musical fragments, but it was interesting to help and hear others' work.”

Guntars Poplavskis, JIRMV / JIRMS

“Guvām labu pieredzi ierakstu studijā. Prieks līdzdarboties!”

“We gained good experience at the recording studio.

It was a pleasure to take part!”

Ilze Jurjāne, JIRMV / JIRMS

“Attīstījām iztēli, komponējot fragmentus par netipiskām tēmām. Ļoti patika darbs ierakstu studijā.”

“We developed our imagination by composing fragments on unusual themes. I really enjoyed working at the recording studio.”

Diāna Logina, JIRMV / JIRMS

“Guvām labu pieredzi komponēšanā un arī mūzikas ierakstīšanā. Prieks, ka sadarbībā ar Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskolu varam realizēt kopīgu projektu. Žēl, ka tikšanās nebija biežas, jo gan mākslas, gan mūzikas skolu jauniešiem brīvā laikā ir ļoti maz.”

“We gained good experience in composing and recording. It is great that we can make a project together with Rēzekne Art and Design School. It is a shame that we didn't meet very often, because students from both schools have very little free time.”

Latvijas Neredzīgo biedrības Rēzeknes teritoriālā organizācija:

Latvian Society of the Blind – Rēzekne County Organisation:

“Līdz pilnībai ir daudz soļu. Priecē jauniešu un skolotāju labās idejas, bet galvenais – uzdrīkstēšanās. Nav mazsvarīgi, ka arī mūsu organizācijas viedoklis viņiem ir svarīgs.”

“There is still room for improvement. It is nice to see students' and teachers' good ideas and, most importantly, their courage. It is also important that our opinion matters to them.”

Inga Čekša-Ratniece, projekta vadītāja / project manager:

“Sākotnēji šķita, ka varam gāzt lielus kalnus, jo ideja bija rokā. Pārsteidza apjukums, kuru palīdzēja risināt Barbara Ābele. Gandarījums audzēkņiem un skolotājam bija projekta rezultātu prezentēšanas laikā pie autobusa pieturas. Pasažieri novērtēja veikumu, un radās griba turpināt darboties.”

“At first it seemed we can move mountains, because the idea was there. I was surprised by the confusion, but Barbara Ābele helped solve that. It was great to feel the satisfaction when we presented the results at the bus stop. Passengers appreciated our work and there was motivation to keep going.”

Kitija Čakule, RMDV / RADS

“Man ir uzlabojušās komunikācijas spējas ar dažādu vecumu cilvēkiem. Autobusu kustības sarakstu veidojot, tika iegūtas arī jaunas iemaņas datorprogrammu lietošanā. Projekts pavēra plašāku skatījumu uz apkārtējo sabiedrību.”

“My communication skills with people of different age have improved. I also gained new computer skills when creating public transport schedules. The project gave me a wider perspective on the society.”

Liena Lapinska, RMDV / RADS:

“Daļa “RaPaPro” projektā bija iespēja aprunāties ar pavisam svešiem un nezināmiem cilvēkiem, lai saprastu, kas viņus uztrauc, tas deva man jaunu pieredzi un lika uz pilsētas problēmām paskatīties ar citām acīm. Iesaistīšanās pilsētas mēroga problēmas risināšanā sniedza patiesu gandarījumu, redzot, cik ļoti atsaucīgi iedzīvotāji novērtē padarīto darbu.”

“The project gave me an opportunity to talk to people I don't know and understand what it is that worries them. It gave me a new experience and a new perspective on the city and its problems. Getting involved in a project of this scale gave me a real satisfaction, as I could see how much people appreciate our work.”

Aiga Valpētere, RMDV / RADS:

“Priecāja, ka interviju laikā cilvēki bija atsaucīgi, vēlējās paust savu viedokli. Svarīgi bija uzzināt, kā cilvēki ar dažādiem redzes traucējumiem redz. Šis projekts deva pieredzi, parādīja, kā ar savām idejām mēs varam palīdzēt citiem.”

“It was nice that people responded and wanted to express their opinion during the interviews. It was important to know how people with different sight problems can see. This project gave me an experience and showed me how our ideas can help others.”

Rēzekniešu viedokļi / Comments From the Inhabitants of Rēzekne:

Dana:

“Melodijas der praktiskiem nolūkiem: ja autobuss ir pilns vai logiem cauri neko neredz, tad pieturās var orientēties pēc tā, ko dzirdam. Domāju, ka visos autobusos būtu jāskan vismaz pieturu nosaukumiem. Protams, tas padarītu mūsu ikdienu daudz ērtāku.”

“Melodies are practical. If the bus is full or you can't see through the window, it is possible to know where you are according to the sounds. I think that in all buses there should be at least the announcement of bus stops. Of course, it would make our daily life easier.”

Tatjana:

“Priecājos, ka mūsu pilsētā ir tik aktīvi jaunieši, kas domā par apkārtējiem, labiekārto autobusus, pieturas. Bez šaubām, ikdienas skriešanā ir patīkami dzirdēt mūziku tur, kur parasti dzird tikai troksni.”

“I am glad that our city has active youth, who think about the people around us and improve buses and bus stops. It is also nice to hear music where you can usually just hear noise.”

Dainis:

“Prieks, ka ir padomāts par cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, ka kāds viņus atceras. Doma nav slikta, gribētos, lai tā tiek realizēta pilnā apjomā. Paldies tiem, kas cenšas darīt mūsu ikdienu vienkāršāku.”

“It is nice that they have thought about people with special needs. The idea is good. I would like it to be fully implemented. Thanks to the people who are trying to make our daily lives easier.”

Andrejs:

“Labs ir tas, kas padara mūsu pilsētu atšķirīgu, citādāku. Tādu, kas pauž mūsu kultūru ne tikai speciāli organizētos koncertos, bet arī publiskās vietās.”

“It is good to have something that makes our city different. Something that expresses our culture not only at concerts or events, but also at public places.”

Method

Research – conversations, surveys and interviews at bus stops and on streets with the people of Rēzekne and users of the public transport. Inspection of buses and bus stops. Information analysis. Analogue studies – looking for information on the internet, inspecting public transport and bus stops in other cities. Simulation activities – to understand how a visually impaired person feels, instructions were given to students of RADS and JIRMS by the association of the disabled and their friends “Apeirons”. Interviews and discussions with members of the Latvian Society of the Blind – Rēzekne County Organisation. Disabled people’s opinion on the question of public transport and bus stops.

Talks with the municipality. During the first meeting, they were introduced with the research results and problems at public transport and bus stops:

- 1) information about bus routes is not available;
- 2) bus schedules are hard to perceive, some bus stops don’t have them;
- 3) bus stops have no names;
- 4) a lot of advertising, main information is hard to notice;
- 5) there is no lighting;
- 6) cold metal benches at bus stops;
- 7) it is hard to use bus stops for people with sight problems;
- 8) there is not enough information about public transportation online.

Researching city sounds – looking for objects and sounds characteristic for each bus stop that would appropriate for creating sound compositions at JIRMS. School work – drawing sketches at graphic and typography classes at RADS, composing and recording melodies at JIRMS.

Creative workshops for students of both schools – putting the end results of the project together and discussing them with the members

of Rēzekne Municipality company “Rēzeknes Satiksme”.

Final presentation to the members of the Latvian Society of the Blind – Rēzekne County organisation and Rēzekne Municipality company “Rēzeknes Satiksme”.

Testing the bus stop prototype:

- 1) 15 respondents took part;
- 2) positive assessment – good colour combination for the bus schedule, easy to perceive information, introducing a bus stop scheme for each route;
- 3) suggestions – necessary lighting, holiday schedule could be marked in different colour.

Testing melodies at the public transport:

- 1) 15 respondents took part;
- 2) positive assessment:
 - musical fragments are bright and positive;
 - musical bus stops are a very good idea that could work as a tourism attraction for the city. It should be done before other cities;
 - the narrator’s voice is very pleasant with good diction and tone;
 - great idea to announce stops in the Latgalian language, it is the biggest bonus that should be implemented;
 - musical themes seem to be understandable to passengers of all ages;
 - musical moments would make everyone’s journey seem nicer and shorter;
 - the best fragment is for the stop “Cathedral”, the sound of organs makes you want to step out and go to the cathedral.
- 3) suggestions:
 - it shouldn’t be so lyrical and slow, you can miss your stop;
 - musical themes could be shorter;
 - it is a long wait until the information is announced;
 - bus stop announcement could go hand in hand with playing the music.

Results

In collaboration with the social partners and the people of Rēzekne, we have researched the public transportation system of the city and gathered people’s opinion. There are new offers and suggestions on how to improve the public transport and make it more accessible for people with sight problems, the elderly and children. There was a real test at one of the central bus stops of the city, where the new design information was displayed (bus schedules, routes and their numbers). Musical compositions characteristic to each bus stop were created and played on the bus when the following bus stop is announced.

Based on the initial research and the final results, suggestions on improving the city environment for people with sight problems and reducing problems for people to use public transport have been submitted to Rēzekne Municipality.

Suggestions to the municipality:

- create a bus route scheme,
- create a more perceivable bus schedule,
- create a Rēzekne city bus route map,
- put up bus stop names,
- don’t display too much advertisements,
- create lines on the sidewalk for people with sight problems,
- put up at least one bench, 0,45 m high, with a backrest,
- put up electronic displays with speakers (universal design – electronic displays with speakers at 0,90-1,80 m height from the level of the sidewalk, which would display information about the bus arrival times),
- create a clock signal scheme for buses,
- placed elements should be in contrast to each other,
- create a new internet site where information would be distributed systematically – the public transport scheme and schedules of all routes at all bus stops.

Advantages / Disadvantages / Conclusions

The summer was dedicated to creating the design for developing the necessary way of thinking. Students of RADS and JIRMS got to know a different part of society – people with sight problems. Collaboration skills at work – splitting tasks and working together to achieve the goal.

Research materials of the project are a contribution to further city developments for people with sight problems. When the activities of the project begun, the company “Rēzeknes Satiksme” also started to think about the information at bus stops and how useful it is. “Rēzeknes Satiksme” has gained social partner experience in collaboration with the students and has received suggestions on how to develop a more accessible city environment for all.

Partneri / Partners:

Profesionālās izglītības kompetences centra "Rīgas Dizaina un mākslas vidusskola" (PIKC RDMV) Keramikas izstrādājumu dizaina, Ādas izstrādājumu dizaina, Metāla izstrādājumu dizaina, Formas dizaina un Reklāmas dizaina izglītības programmas
Centre for Professional Education Competence "Rīga Design and Art School" (RDAS), educational programmes of Ceramic Design, Leather Design, Metal Design, Form Design and Advertising Design

Banku augstskolas Uzņēmējdarbības koledžas (BAUK) Mārketinga un reklāmas, Komercdarbības programmas

Business College of the BA School of Business and Finance (SBFBC), study programmes of Marketing and Advertising and Business

Rīgas Centra daiļamatniecības pamatskola (RCDP)

Rīga Centre Elementary School for Applied Arts (RCESAA)

Pārdaugavas Mūzikas un mākslas skola (PMMS) / Pārdaugava Music and Art School (PMAS)

Latvijas valsts simtgades birojs

Centennial Anniversary Office of Latvia

Keramikas ražotne "Vaidava Ceramics" / Ceramic Factory "Vaidava Ceramics"

Ādas izstrādājumu dizaina uzņēmums "Ameli" / Leather Design Company "Ameli"

Kafejnīca "Riga Black Magic" / Cafe "Riga Black Magic"

Latvijas dizaina un dzīves stila konceptveikals "Riija"

Concept store of Latvian design and lifestyle "Riija"

Fakti / Facts:

166
9
4
1
5
43

projektā iesaistīti dalībnieki

project participants

partneri

partners

izglītības iestādes

education institutions

industrija

industry

dizaina jomas

design areas

suvenīri

souvenirs

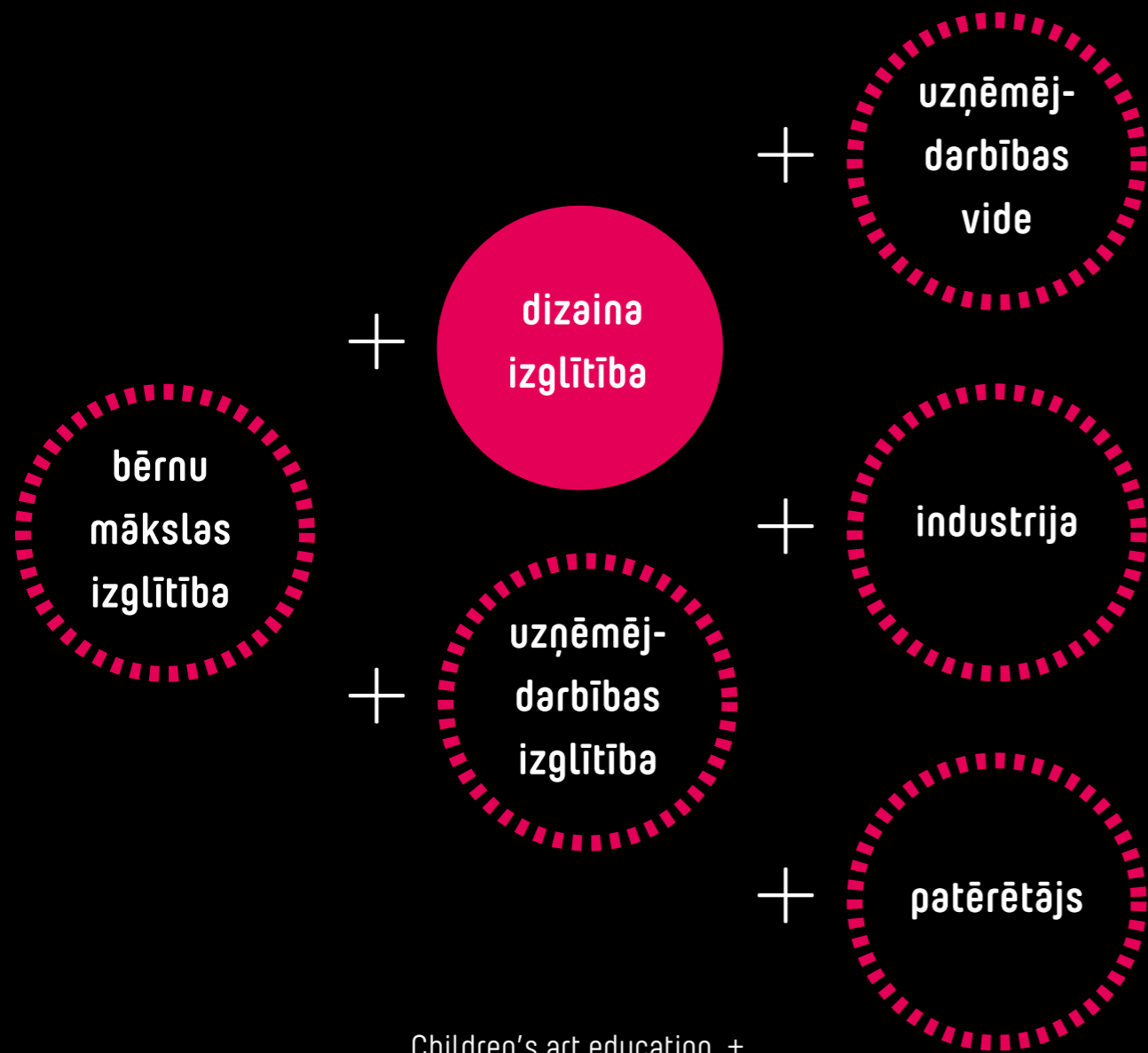
Atslēgas vārdi / Keywords:

Latvija, iedvesma, ideja, sadarbība, izpratne

Keywords: Latvia, inspiration, idea, collaboration, understanding

No -
līdz

From -
To

Children's art education +
design education + business education +
business environment + industry + consumer

Projekta iecere

Ir mūsu spēkos mainīt pasauli! Ir tikai jāvēlas, jāsaprot, jāmācās, jāsadarbojas un jādara. Ir jābūt pamatotai, jaunai, aizraujošai idejai, domubiedriem, zināšanām un prasmēm, lai to īstenotu. Tādēļ arī šajā projektā strādājam kopā – pavisam jaunie un topošie dizaineri, ekonomikas speciālisti, reklāmisti un jau pieredzējušie uzņēmēji. Mēs mācāmies izprast viens otru, situāciju dizainā un tirgū, cenšamies domāt soli uz priekšu. Tā, lai Latvijas valsts simtgadei būtu arī mūsu piensums, lai mēs visi varētu lepoties ar laikmetīgiem suvenīriem, lai mums būtu "dāvanas ar stāstu", ko pasniegt valsts jubilejā. Latvijas daba un kultūras mantojums iedvesmojuši projekta dalībniekus asprātīgām idejām, negaidītiem skata punktiem. Projekta dalībnieki piedāvā risinājumus, lai šīs idejas nepaliktu skiciņu blokos, bet nonāktu tirgū, būtu pieejamas katram no mums un atklātu, kā šodienas Latvijai raksturīgo redz pavisam jauni cilvēki. Šī ir iespēja mācīties no kļūdām un veiksmēm, izprast sevi, līdzīgi un atšķirīgi domājošos, strādāt kopā vienotam mērķim.

Metode

Izpēte --> eksperti --> ideju izstrāde --> ražotājs --> mārketingis / reklāma --> pārdevējs --> patērētājs

Izpēte un ekspertīze

Dizainā iedvesmas avoti ir daba un kultūras mantojums. Tāpēc vieni lasīja pasakas, citi gāja dabā un uz suvenīru veikaliem, vēl citi "meklēja rakstos" vai rīkoja "prāta vētras", lai noskaidrotu, kas raksturo Latviju un tās cilvēkus šodien. Iepazīšanās ar plānotajiem svinību pasākumiem valsts simtajā dzimšanas dienā un pārdomas, kāds varētu būt mūsu piensums.

Pirmā tikšanās ar Aiju Tūnu no Latvijas valsts simtgades biroja. Iepazīstamies ar biroja izstrādāto svētku koncepciju, cenšamies izprast mūsu vietu kopainā.

Project idea

It is in our power to change the world. We just need to wish, understand, learn, cooperate and take action. It is necessary to have a new, valid and exciting idea, colleagues, knowledge and skills to achieve that. It is also the reason we have the new and emerging designers, experts in economics, advertisers and the experienced businessmen working together on this project. We are learning to understand each other, the situation in the market and design and are trying to think one step ahead, in order to be able to bring our contribution to the centennial anniversary of Latvia. We wish to create contemporary souvenirs and gifts with a story that we can present to our country and that we can be proud of. The nature and cultural heritage of Latvia has inspired project participants to develop clever ideas and surprising points of view. They offer solutions to bring these ideas out of the sketch books and into the market, to make them available to each and every one of us and to reveal how young people see the characteristic things of Latvia today. This is an opportunity to learn from our mistakes and success, understand the like and the unlike-minded and to work together for a common cause.

Par to mūsu eksperti spriež radošajā darbnīcā ar Martinu Foslaitneru - patriotiski, radoši, intensīvi, uzmundrinoši un ar smaidu.

Vai dizaina idejas iet kopsolī ar laiku? Vai biznesa idejas atbilst šodienas tirgus prasībām? Vai mūsu darbi ir aktuāli šodienas pircējam? Vai domājam stratēģiski, ar skatu nākotnē? Mīļājamies uz vietas vai skatāmies atpakaļ?

Darbs pie konkrētām suvenīru idejām, biznesa plānu ieskicēšana, darba grupu izveide un aptauju datu apkopojums: ko, kāpēc, par cik šodien vēlas patērētājs.

Idejas izstrāde

Iepazīstamies ar PIKC RDMV Ādas izstrādājumu dizaina programmas audzēkņu suvenīru dizaina idejām. Latvijas dzīvnieki pagaidām redzami vēl tikai rotaļlietu ideju skicēs. Pasakas par zvēriem – lapsu un zaķi... Tiek uzdots jautājums – lācis ir Latvijai raksturīgs dzīvnieks vai tas sastopams vairs tikai eposā? Bet kura rotaļlietu kolekcija var iztikt bez lāča?! Jaukajā kompānijā labi iederas arī zivis un citi zvēri.

Formas svečturiem un vāzēm atrastas necilas mazas sēkliņas simtkārtīgā palielinājumā. Pašiem pārsteigums, cik bagātu formu slēpj maza sēkla! No Anša Cīruļa aizgūtās vāžu formas, griežoties,

vijoties ieguvušas jaunu veidolu, pārtapušas porcelāna lampās ar greznām osām un dekoratīviem rakstiem. Nopietnā jubilejā – nopietna dāvana!

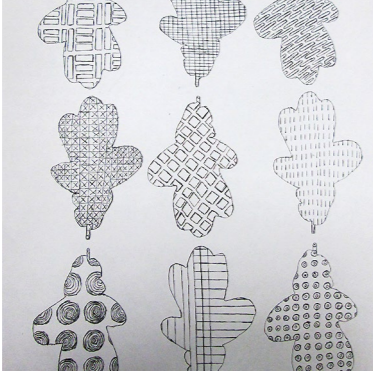
PIKC RDMV Formas dizaina programmas audzēkņu ar rokām veidotajās ekstra klases šokolādes konfekšu formās atpazīstam Borisu Bērziņa zīmētos apjomīgos torsus, Agneses Bules latvieša interpretāciju, stārķa ligzdu, bitīti rožu dārziņā, svilpauniekus, dažādas sēnes un daudz ko citu. Idejas tiešām pārsteidzošas!

Šeit redzamas konfekšu silikona formas. Tās ar šokolādi tiks piepildītas sadarbībā ar kafējnicu "Rīga Black Magic", kurai pieder izgudrotāja, alķīmiķa un farmaceita Abrahama Kunces slavenā Rīgas balzama recepte.

PIKC RDMV Metāla izstrādājumu dizaina 3.kursa audzēkņi iepazīstina ar suvenīru klasiku – ledusskapja magnētiņiem. Kurš gan varēja iedomāties, ka tik ierasto lietu var pasniegt tik interesanti un asprātīgi! Ideju pamatā – mūsu ikdienas paradumi un vēlmes. Septiņi audzēkņi – septiņas radikāli atšķirīgas, inovatīvas idejas: magnētiņš ar lupu, lai varam izlasīt, kāds ir produkta sastāvs, magnēts ar "actiņu", ironisks atgādinājums par biežo ledusskapja durvju virināšanu, magnēts-atstarotājs, kas izmētā saules zaķiņš pa visu virtuvi, magnētiska margrietiņa, ar kuru izzīlēt ēst vai neēt, muzikālais magnēts, kas ļauj notievēt, jo brīdinoši skan, ja naktī atveram ledusskapja durvis, magnēts-čiekurs ar patīkamu smaržu, kā maza nakt-slampiņa pie ledusskapja durvīm.

Pie ideju meklējumiem kopā ar PIKC RDMV strādāja arī Pārdaugavas Mūzikas un mākslas skola un Rīgas Centra daiļamatniecības pamatskolas audzēkņi. PMMS suvenīru piedāvājumā ir grafiskais dizains, kuru var plaši izmantot, piemēram, iPhone grafiskajā noformējumā, kreklu un krūžu apdrukā, somu dizainā. Ozola un āboliņa lapas, plāvas puķes – viss sagriežas krāsu karuselī vai sastājas elegantās melnbaltās grafikās.

Ne jau vienmēr viss ir tik nopietni. Top konfekšu reklāmas idejas.

PIKC RDMV Reklāmas dizaina audzēkņi projekta gaitā ir visur klātesoši – viņi filmē, fotografē, pēta, pārskata, atlasa, montē un kārtō, lai galarezultātā visi ieraudzītu skaidrus un pārliecinošus stāstus par Latviju. Reklāmas dizaina nodaļas audzēkņu pašu izveidotais stāsts ir lakonisks un tiešs. Projekta “NO - LĪDZ” grafiskā identitāte un arī noslēgumā izstādes iekārtojums ir viņu devums.

Ražotāja iesaistīšanās. Mums ir suvenīru prototips, ideja biznesa plānam, tirgus aptaujas rezultāti. Ko par to sāka potenciālais ražotājs? Vai spējam viņu ieinteresēt? Vai esam ņēmuši vērā visas tehnoloģiju un sadarbības iespējas? Ražotājs no savām pozīcijām analizē piedāvājumu.

Mārketingas, reklāma. BAUK audzēkņi strādā pie patērētāju rīcības un iespēju analīzes, datu vākšanas un apkopošanas, lai noskaidrotu produkta iespējamo vietu tirgū un tirāžēšanas vai industriālās ražošanas potenciālu. Dizaina un komerczinību jomu pārstāvju domu un pieredzes apmaiņai projekta īstenošanas laikā ir būtiska nozīme. Notiek BAUK studentu un PIKC RDMV keramikas un ādas izstrādājumu dizaina nodaļas audzēkņu darba grupu lietišķā tikšanās. Mārketingam un reklāmai pieejam kā procesam, kurā tiek izzinātas pircēju vajadzības un vēlmes, piedāvāti produkti, kas tās apmierina. Tas ir kā tilts starp dizaina produktu un pircēja vēlmēm. Mēģinām būvēt šo tiltu. Piedāvājam savu produktu, cik labi vien spējam.

Pārdevējs. Vai šāda ideja, apjoms, izmaksas un cena, piegāde u.c. aspekti – piedāvātais galarezultāts – ir pieņemams tirgotājam? Redzēsīm šos suvenīrus veikalā vai tikai dažos eksemplāros tirdziņos? Ko par mums domā lielie dizaina lietu pārdevēji?

Patērētājs. Vai rezultāts spēj ieinteresēt pircēju? Aptaujas un to rezultāti. Ņemam vērā un atceramies turpmāk.

Method

Research – idea development – producer – marketing/advertising – seller – consumer – experts

Research on all Levels

Nature and cultural heritage are sources of inspiration in design. To understand what is characteristic for Latvia and its people today we read stories, took nature walks, went to souvenir shops, looked into history works and brainstormed. In business there are questionnaires: what, why and for how much does the consumer want today.

In design – getting to know the events and activities planned for the 100th birthday of Latvia and thinking of what could be our contribution to it. Consulting the Centennial Anniversary Office of Latvia. First meeting with Aija Tūna from the Centennial Anniversary Office of Latvia.

Do the design ideas go hand in hand with time? Do the business ideas satisfy the current market demands? Have we considered the possibilities of the potential producer and collaboration? Are our products relevant to the buyer of today? Do we have strategic and future thinking? Are we stuck in one spot or are we looking back? Seminar with Martin Foesleitner. Patriotic, creative, intensive, inspiring and with a smile. In business – working on particular souvenir ideas, collecting data, drawing up business plans, creating work groups.

Idea development

Getting to know the souvenir ideas of the students of RDAS Leather design programme. Latvian animals are still in the toy sketches. Stories about animals – fox and rabbit... There is a question – is bear an animal characteristic to Latvia or is it only mentioned in epos? However, a collection of animals can't do it without a bear, right?! Fish and other animals are also a good fit in the company. Students of RDAS Ceramic design programme in action. A tiny little seed has been enlarged a hundred times to create a form for vases and candle holders. It is a surprise to us of what a rich form can a tiny seed have!

Ļoti pārliecinoši savas idejas skaidro RCDP audzēkņi, pamatojot no metāla, dzintara un citiem materiāliem veidotu galvas rotu, keramikas šķīvju un paplāšu ar šodien tik aktuālajām faktūrām vai dažādās tekstila tehnikās īstenotās dāvanas no Latvijas izveides ieceri.

IZSTĀDE “No - līdz”

RaPaPro projekts 2016
PIKC “Rīgas Dizaina un mākslas vidusskola”
Keramikas, Ādas, Metāla, Formas un Reklāmas
dizaina izglītības programmas;
Banku Augstskolas Uzņēmējdarbības koledža;
Rīgas Centra daiļamatniecības pamatskola;
Pārdaugavas Mūzikas un mākslas skola;
Sadarbībā ar Latvijas simtgades biroju,
Suvenīri, dāvanas un reklāma.

20/17

Aija Tūna, Latvijas valsts simtgades biroja Izglītības un jauniešu projekta vadītāja / head of the Education and Youth project of the Centennial Anniversary Office of Latvia:

““RaPaPro” projekts “NO – LĪDZ” tiek īstenots laikā, kad uzsākam ceļu uz Latvijas valsts simtgadi, lai pievienotu īpašo Latvijas mākslas skolu devumu. Padarītais liecina, ka tad, kad satiekas jaunības atvērtība un paaudžu pieredze, kad skolotājs ir tik vieds, ka atļaujas paiet malā un mudināt darīt tā, kā vēl nav darīts, kad domas par Latviju atspoguļo ne vien formālas zināšanas, bet arī personiskas izjūtas, var tapt skaistas, dziļi jēgpilnas un arī noderīgas lietas. Radoši, mūsdienīgi un iedvesmojoši dalībnieki radījuši lieliskas idejas, kā izstāstīt Latvijas stāstu ar valsts simtgadei veltītu suvenīru starpniecību. Turklāt šie suvenīri ir tādi, par kuriem var ne vien priecāties, bet arī lietot. Jācer, ka izdosies atrast veidu, kā idejām pārtapt vajadzīgos produktos. Tur jau esot tas radošums – kur sastopas skaistums, funkcionalitāte un ilgtspēja. Jauniešu darbos. Sadarbībā. Mūsu visu Latvijā.”

“The project “FROM – TO” was carried out at the time when we began our path towards the 100th anniversary of Latvia and was made with a purpose to add the contributions of Latvian art schools to it. What we have achieved shows that beautiful, meaningful and useful things can be created when youth meets experience of previous generations, when the teacher is smart enough to step aside and encourage you to do things in way never done before, when thoughts about Latvia are reflected not only in formal knowledge but in personal feelings. Creative, young and inspiring people have created great ideas of how to tell the story of Latvia with the help of souvenirs that are dedicated to the 100th anniversary of our country. Nonetheless, these souvenirs are not only beautiful, but practical as well. We hope to find ways of transforming ideas into useful products. Creativity is where beauty, function and sustainability come together in the work of the youth, in cooperation, in our Latvia.”

Ilona Soļņika, PMMS skolotāja / teacher in PMAS:

“Tā ir fantastiska iespēja bērniem no mākslas skolām sadarboties ar nākamā līmeņa izglītības iestādi, iepazīstot kopējo kontekstu, iegūstot jaunu skatījumu, veicinot izpratni par izvēlēto profesiju. Tā ir iespēja redzēt, kā tos pašus uzdevumus veic vidusskolā. Tikpat vērtīgi ir dalīties kopīgā pieredzē ar BA Uzņēmējdarbības koledžas studentiem. Šī komunikācija ir svarīga, tā bieži vien iztrūkst mākslinieku ikdienas procesā. Tikai sadarbojoties vairākām sfērām, var panākt izcilu galarezultātu – izveidot jaunu, asprātīgu un uzrunājošu Latvijas suvenīru.

Un vēl viens ieguvums – šis projekts lieliski iederas darbā ar nelatviešu skolniekiem, jo tēma “Latvijas daba” apvieno, liek meklēt vienu, kopīgu identitāti un patiesi veicina cittautiešu integrāciju.”

“It is a fantastic opportunity for the children of art schools to work together with a next level educational institution. They can learn about their common context, gain new perspective and deeper understanding about their chosen profession. It is an opportunity to see how the same tasks are managed in a secondary school. It is also important to share the experience of working with students from Business College. It is an essential communication that often disappears in the daily life of an artist. Excellent result is only possible if many fields work together. Only then can we make a new, clever and attractive souvenir. Another advantage is working with non-Latvian students. The subject of the nature of Latvia is the one that unifies and encourages us to seek and find a common identity. It really facilitates the integration process of and for foreigners.”

Anita Liberte-Lasmane, RCDP skolotāja / teacher in RCESAA:

““RaPaPro” projekts Rīgas Centra daiļamatniecības pamatskolai dod motivāciju radošu darbu tapšanai. Skolas audzēkņi saredz iespēju realizēt savu ieceri no idejas līdz gala produktam. Praktisks ieskats karjeras izglītībā. Iespējas komunicēt ar nākamā izglītības posma vidi un mācību iespējām. Sadarbības pieredze starp nozarēm: mākslinieks – menedžeris – izpildītājs – gala produkta realizētājs.”

“This project gives motivation for Rīga Centre Elementary School for Applied Arts to create new work. Students can see the opportunity to make their ideas come true in the form of the final product. It is a practical insight into the career education and an opportunity to communicate to the environment and possibilities of next level education. Cooperation experience between different fields: artist – manager – performer – producer of the final product.”

Ilizane Grīnberga, PIKC RDMV Ādas izstrādājumu dizaina izglītības

programmas vadītāja / head of the RDAS Leather Design programme:

“Programmas jaunieši ir priecīgi, ka, pateicoties “RaPaPro”, bija iespējams strādāt pie kopīgas tēmas un ielūkoties gan radniecīgu skolu, gan citu nozaru domu gājienā. Mēs atklājamies katrs savā savdabībā un mācāmies ieklausīties viens otrā.”

“Students are happy that, thanks to the project, they had the opportunity to work on a common subject and have an insight into the work of other schools, as well as the professional industry. We can present ourselves each in our unique way and learn to listen to each other.”

Inese Pētersone, projekta vadītāja, PIKC RDMV Keramikas izstrādājumu

dizaina izglītības programmas vadītāja / project manager, head of the RDAS Ceramic Design programme:

“Divi veiksmīgi aspekti šī gadā projektā – mākslas skolu dalība, kas veicina izpratni par izglītības pēctecību, un Latvijas valsts simtgades biroja iesaistīšanās projektā. Paldies Aijai Tūnai, viņas klātbūtne šo projektu padarīja nozīmīgāku un katra darbu atbildīgāku!”

“There are two successful aspects in the current project. First – the participation of art schools that create an understanding of the succession of education and second – the involvement of the Centennial Anniversary Office of Latvia in the project activities. I also want to thank Aija Tūna! Her presence made this project more significant and each work – more responsible.”

Andrejs Lazdiņš, BAUK uzņēmējdarbības, mārketinga skolotājs / business and marketing teacher in SBFBC:

“Koledžas studentiem un audzēkņiem tā ir milzīga pieredze – piedalīties projektā, kur kopā savijas teorija, prakse, dažādu skolu, audzēkņu un studentu domas un darbi. Šeit sadarbojas arī pašniedzēji, kas pārstāv dažādas zināšanu jomas. Rodas pieredze un tiek gūtas daudzas atziņas. Es šeit ieraugu sava darba augļus, arī tos, kas nav īsti izdevušies.

Audzēkņi un studenti saprot, ka no idejas līdz produktam ejams grūts ceļš, ir vajadzīga pacietība un ka bez zināšanām neko nevar izdarīt.”

“It is a huge experience for college students to participate in a project where theory, practice, thoughts and works of different students and schools all come together. Teachers of various fields are also collaborating on this project. It all gives new experience and ideas. Here I can see both the fruit and failure of my work. Students understand that it is hard work from an idea to a final product and that it demands patience and knowledge.”

Daina Zvanītāja, RDMV Formas dizaina izglītības programma, skolotāja /

head of the RDAS Form Design programme::

“Projekta nosaukums raksturo arī to, kas ir labākais šajā projektā. No šaubām līdz idejai. No nevarēšanas līdz priekam. No atsevišķa līdz kopīgam. No fantāzijas līdz piepildījumam. No idejas līdz produktam.”

“The name of the project describes what the best thing about this project is. From doubt to idea. From inability to joy. From individual to common. From fantasy to fulfilment. From idea to product.”

Vase forms adopted from Ansis Ćirulis have transformed into porcelain lamps with gorgeous handles and decorative patterns. Serious gift on a serious anniversary. Students of RDAS Form design programme have created chocolate candy forms that are inspired by Boriss Bērziņš' images of broad torsos, stork nest, bee in a rose garden, different mushrooms and other things. Ideas are truly amazing! Here you can see silicon candy forms. They will be filled with chocolate by the cafe "Riga Black Magic" that also owns the inventor, alchemist and pharmacist Abraham Kuncė's famous Riga Black Balsam recipe.

3rd year students of RDAS Metal design programme are presenting their classical souvenir idea – fridge magnets. Who would have thought that this usual thing can be presented in such an interesting and clever way?! The idea is based on our everyday habits and wishes. Seven students – seven different and innovative ideas: magnet with a magnifying glass for reading the product contents, magnet with an eye as an ironic reminder of our snack habits, magnet-reflector that scatters sun reflections around the kitchen, magnetic daisy for questioning whether to eat or not to eat, musical magnet that helps our diet and rings every time we open the fridge at night, magnet-cone with a nice smell that works as a small night lamp.

Students of PMAS offer a graphic design that can be adapted to many things, for example, on the iPhone, T-shirts and mugs, as well as bag design. Oak or clover leaves, meadow flowers are all combined in a colourful mix or in elegant black and white graphics.

Students of RCESAA are confident in their ideas of creating hair accessories from metal, amber and other materials, ceramic plates and trays with popular patterns or gifts in various textile techniques. It is not always that serious. Creating ideas for candy advertising. Students of RDAS Advertising design programme are always there – in seminars, work process, presentations. They film, take photos,

research, overlook, choose, create and sort to make clear and confident stories about Latvia. The story created by Advertising design students is brief and clear. The graphic identity and the arrangement of the final exhibition of the project "FROM – TO" is their contribution.

Producer involvement

We have a prototype of a souvenir, idea for a business plan, market data. What does the potential producer have to say about it? Can we gain his/her interest? The producer is analysing the offer from their position.

Marketing, advertising

Students of SBFBC are working on the analysis of consumer conduct and opportunity, collecting market data to see product possibilities on the market and on the potential of industrial production. It is essential to have an exchange of thoughts and experiences between members of design and business worlds. Meeting of the work groups of students from SBFBC and RDAS Ceramic and Leather design programmes.

Marketing and advertising is a process where we get to know the needs and desires of the consumers and can offer products that satisfy them, tell the story and convince them. It is a bridge between the design product and buyer's desire. We are trying to build this bridge by offering our product in the best possible way.

Seller

Is the overall result – the idea, amount, cost, price, delivery and other factors – acceptable to the seller? Are we going to see these souvenirs in the shop or just in the small markets? What do the big sellers of design products think of us?

Consumer

Can the result interest the consumer? Questionnaires and results. We bear them in mind and remember for the future.

Partneri / Partners:

Nacionālā Mākslu vidusskola – Rīgas Doma korā skola un Jaņa Rozentāla Mākslas skola
National School of Arts – Riga Cathedral Choir School and Janis Rozentāls Rīga Art High School
Biedrība "Ērmaņu muiža"
Association "Ērmaņu muiža" (Ērmaņi Manor)

Fakti / Facts:

1
5
5
2
3000
13

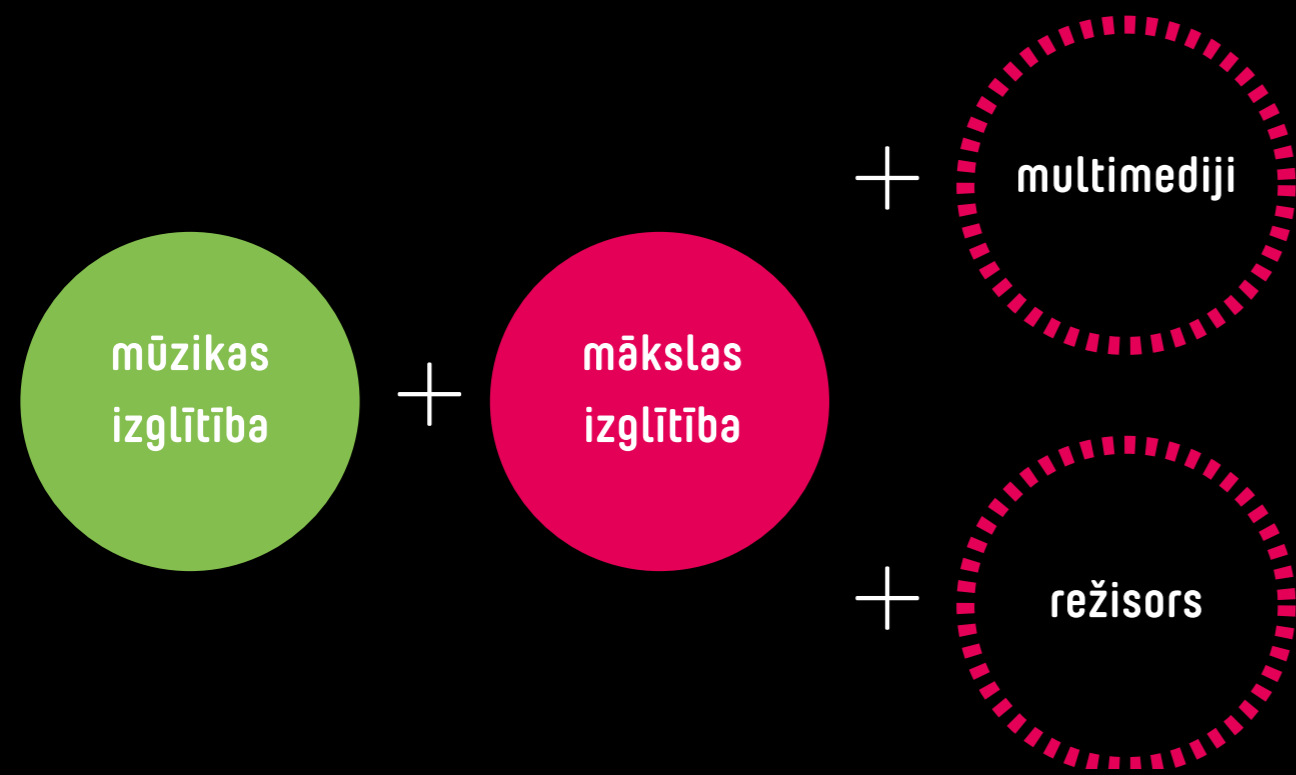
nedēļu gara vasaras prakse
week-long summer internship
jauktās komandas – piecas dalībnieces no mūzikas skolas un piecas dalībnieces no mākslas skolas
mixed teams – five members from the music school and five members from the art school
dažādu formātu īsfilmas (video, *stop-motion* animācija, animācija)
short films of various formats (video, stop-motion animation, animation)
filmu pirmizrādes – Ērmaņu muižā Malienas novadā un JRMS Rīgā
film premieres – at Ērmaņi Manor in Maliena district and at Janis Rozentāls Rīga Art High School
skatījumi no metnes bilžu galerijai sociālajā medijā *Facebook*
views of the workshop gallery on Facebook
radošās darbnīcas rudenī
creative workshops carried out in autumn

Atslēgas vārdi / Keywords:

vasaras prakse, nometne, animācija, komponēšana, mūzika un māksla,
Nacionālā Mākslu vidusskola
summer internship, camp, animation, composing, music and art,
National School of Arts

Pēdējā brīdī

At the Last Moment

Music education + Art education + Multimedia + Director

Projekta iecere, koncepts, galvenās idejas / problēmas izklāsts

Marta sākumā Rīgas Doma kora skolas (RDKS) un Jaņa Rozentāla Mākslas skolas (JRMS) mierīgās dzīves satricināja ažiotažā medijos un sabiedrībā par gaidāmo apvienošanu Nacionālajā Mākslu vidusskolā (NMV). Tika saņemti daudzu satrauktu cilvēku zvani par to, kas notiek. Projekts ir labs līdzeklis parādīt, pirmkārt, sev pašiem, otrkārt, vecākiem, absolventiem un plašākai sabiedrībai, ka skolu apvienošana nav nekāds bubulis un ka mēs varam daudz vairāk iegūt, nekā zaudēt.

Metode

Šķietami vienkāršs uzdevums – sadalīties komandās un izveidot filmiņas, bet tam nepieciešams kāds no malas, kas pasaka, kā, ar ko sākt, par ko runāt u.tml. • Uzrunājām režisoru Juri Joneli, kam uzreiz iepatīkās ideja un iespēja strādāt kopā ar divām radošām skolām. • Jau aprīlī abu skolu jaunieši satikās ar režisoru seminārā, lai vienotos, kas ir tās tēmas un vērtības, par ko vienlīdz labi varētu izteikties divu atšķirīgu mākslas pasaļu jaunieši. • Kopsaucējs – dabas dziesma. Vienojušies par šo tēmu, pārstāvji no abām skolām devās uz vasaras nometni – praksi Ērmaņu muižā. • Pirmais vakars, pirmais foto sociālajiem medijiem. Acis vēl nedrošība par to, kas tad mūs īsti sagaida šajā nedēļā. • Spēcīgākais impulss radoša darba uzsākšanai bija divu stundu (apmēram 3 km gara) pastaiga basām kājām un aizsietām acīm pa Ērmaņu muižas pagalmu, pļavām, laukiem, grāvjiem, krūmiem un upīti nometnes pirmajā dienā. Liedzot sev galveno maņu – redzi –, aktīvāk sāk darboties pārējās, kas sniedz iespēju tikt tuvāk dabai un sev. • Turpinājumā radošās darbnīcas dalībnieces noklausījās ievadlekcijas pie visiem pedagogiem – režisora Jura Joneļa,

Project, Concept, Summary of the Main Idea / Problem

In the beginning of March the peaceful lives of both Riga Cathedral Choir School (RCCS) and Janis Rozentals Riga Art High School (JRARS) were shaken up by the news in the media and society that they are going to be merged into the National School of Arts (NSA). Many were confused as to what is happening. The project is a good way of showing ourselves, as well as the parents, graduates and the society that merging both schools is nothing bad and that it can have more pros than cons.

komponista Uģa Prauliņa un animācijas pedagoga Dzintara Krūmiņa, saņemot "radošo poti" darba uzsākšanai. • Nākamais solis – radīt filmas stāstu. Sākumā individuāli, bet pēc savu ideju prezentēšanas režisoram un pārējām dalībniecēm – jau komandās pa divām. Norisinājās pakāpenisks darbs pie sižeta izstrādes, vizuālo līdzekļu un tehnikas izvēles, zīmēšanas, fotografēšanas, filmēšanas, montēšanas, muzikālo ideju radīšanas un piefiksēšanas, kā arī atbilstošu muzikālo instrumentu izvēles. • Katras dienas beigās notika padarītā darba izvērtējums un nākamās dienas mērķu un uzdevumu nospraušana. Idejas un pārdomas tika prezentētas visiem nometnes dalībniekiem, veicinot diskusijas un mudinot uz klausīt ieteikumus no citiem. • Nedēļas laikā pēc intensīva un mazliet nogurdinoša, bet ļoti radoša darba, tapa piecas brīnišķīgas

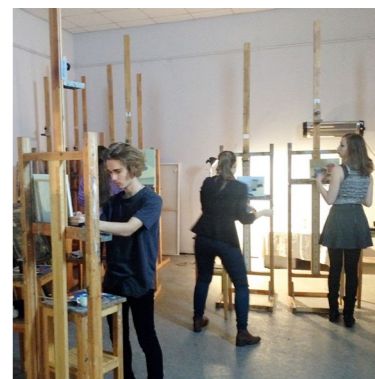

filmaņas dažādās tehnikās ar filmu veidotāju pašu radītu muzikālo noformējumu (kas turklāt ar skaņu režisora Valda Avotiņa palīdzību tika ierakstīts turpat, Ērmaņu muižā. Video attēls kopā ar dabas impulsiem kalpoja kā galvenais muzikālā pavadījuma iedvesmas avots. Mūzikas (tāpat kā video) radīšanā iesaistījās abu skolu pārstāves – tā bija skaista divu mākslas jomu sinerģija.

Apaļais galds muižas zālē bija mūsu centrālā pulcēšanās vieta lekcijās, ēdienreizēs, vakarēšanās, bet visvairāk – radošajā procesā. Trīs komandas, kas katra iegrimusi savā uzdevumā, bet kopābūšana ļauj iedvesmoties un atbalstīt.

- Rūtas un Annas filmiņas varoņi tiek zīmēti, griezti un krāsoti līdz pat vēlai naktij. Priekšā vēl garš *stop-motion* video veidošanas posms.
- Pirmā pirmizrāde notika Ērmaņu muižā 13. augustā, pēc koncerta vietējai publikai, kaimiņiem, vecākiem.
- Otrā pirmizrāde tika rīkota jau plašākai publikai Rīgā, JRMS, 22. septembrī pasākumā "Muižas stāsti". Izdevās ļoti jauks un sirsnīgs

atmiņu vakars ar dalībnieku stāstiem, sajūtām, filmiņu radīšanu, mīlošanos ar pašceptiem gardumiem un vasaras nometnes īpašo atklājumu – ingvera dzērienu! Pasākuma neoficiālajā daļā jauniešiem bija iespēja pieteikties dalībai 13 radošajās darbnīcās.

- Projekts turpinājās rudens mācību semestrī: mūzikas skolas jauniešiem radošās darbnīcas notika mākslas vidusskolā, savukārt mākslas vidusskolas jauniešiem – mūzikas skolā. Tā bija iespēja apgūt kaut ko jaunu un izkāpt no sava ierastā rāmīša. Pārkāpjot robežu "mēs-viņi" – apmeklējot nodarbības otrā skolā – jaunieši spēra pirmo soli reālas apvienošanās virzienā. Tas bija stimuls iepazīties, pieņemt un akceptēt, ka tagad skolas darbojas zem viena nosaukuma. Jaunieši apmeklēja solo, ansamblu, kora, ģitāras, čella, un klavieru spēles, džeza dejas, animācijas, *Photoshop*, sietspiedes, fotogrāfijas, maketēšanas, kā arī gleznošanas nodarbības.

Rezultāti

Piecu RDKS un piecu JRMS audzēkņu pirmās sadarbības (vasaras prakses) laikā tapušas piecas īsfilmas:

- “Kāppurr” – Terēze Rozenblate un Katrīna Paula Felsberga (video + *stop-motion* animācija) <https://vimeo.com/188209788>
- “Iekšā” – Vendija Rozenblate un Elīna Skrapce (video + animācija) <https://vimeo.com/188210378>
- “Mākonīši” – Elvīra Avota un Estere Līga Burve (video) <https://vimeo.com/189692590>
- “Acu mirklī” – Laura Ozoliņa un Māra Vidiņa (video) <https://vimeo.com/189753918>
- “Ko splausi – to sēsi” – Anna Ziemele un Rūta Olekša (*stop-motion* animācija) <https://vimeo.com/188209260>.

Sākotnējā ideja bija veidot multimediatu uzvedumu – koncertu, kurā abu skolu jaunieši dalītos ar savām prasmēm – roziši (JRMS jaunieši) muzicētu, bet domskolnieki (RDKS jaunieši) rūpētos par pasākuma audiovizuālo pusi. Tomēr nolēmām ieceri sadalīt, galamērķim tuvoties pakāpeniskāk, mazākiem soļiem.

Pēc rudens radošajām darbnīcām ir skaidrs, ka ideju par multimediatu uzvedumu spēsim realizēt, un pasākumu esam iecerējuši sarīkot 2017. gada vasaras sākumā. Galveno akcentu gan liksim nevis uz mainīšanos ar prasmēm, bet uz kopēju sadarbību un kvalitatīvu rezultātu. Meklēsim jaunus un neparastas formas un saturu, lai radītu unikālu kultūras pasākumu ne tikai skolu, bet arī Rīgā un Latvijā mērogā.

Secinājumi

Sākot veidot sadarbību un draudzību personiskā līmenī – abu skolu skolēniem un pedagogiem sapazīstoties savā starpā, ejot vienam pie otra, iepazīstot otru mākslas pasauli –, sapratām, ka spējam strādāt kopā, turklāt kopā varam izdarīt vairāk un labāk nekā katrs individuāli. Īpaši auglīga sadarbība izdodas, ja prātu nenomoka rūpes par ikdienas rutīnu un pienākumiem. Tā tas ir, piemēram, vasaras vidū, skaistā un iedvesmojošā vidē, prom no pilsētas un mājām, prakses ietvaros.

Veiksmīgi izdevies realizēt radošā inkubatora-laboratorijas ideju. To aizsākām vasaras nometnē, un turpinājām arī Rīgā rudens mācību semestra ietvaros. Inkubators-laboratorija, pirmkārt, nodrošina vides maiņu, otrkārt, sinerģiju starp abu skolu un mākslas jomu audzēkņiem un pedagogiem. Kopīgs uzdevums, atšķirīgas pieejas, un lielisks gala rezultāts!

Elvīra Avota, RDKS / RCCS:

“Es šo sadarbību uzskatu par ļoti produktīvu. Visi kopējie projekti ir radījuši daudz prieka un iedvesmas. Ērmaņu muižas projekts vispār bija maģisks! Tādu gaisotni radīt, manuprāt, var tikai abas skolas kopā. Viens otru papildinām un rādām dzīvi no cita skatpunkta. Kontakti, kas mums ir radušies, ir uz visu mūžu, un idejas, kas mums top, kopā esot, ir daudzpusīgas un jaudīgas.”

“I think this collaboration was very productive. All of the projects we did together have created much joy and inspiration. The project at Ērmaņi Manor was magical! It is an atmosphere that can be created only by both schools together. We supplement each other and show life from different points of view. We have made contacts for life and the ideas we have developed together are diverse and powerful.”

Elvīra Beķere, JRMS / JRRAS:

“Teikšu godīgi, sākumā man šī doma par skolu apvienošanas nepatika, jo biju ieaugusi rozīšu „sūnā”, kur bija jauki, silti un droši. Bet skolu apvienošanās ir tik kolosāla! Jo tā man devusi tik daudz iespējas mācīties jaunas lietas. Piemēram, tagad es spēlēju ģitāru, kas ir bijis viens no maniem sapņiem.”

“To be honest, at first I did not like the idea of merging both schools, because I was used to my school environment where I felt nice and safe. But the collaboration of both schools is amazing! It has given me the opportunity to learn a lot of new things. For example, I am now playing guitar, which has been one of my dreams.”

Luīze Kalniņa, RDKS / RCCS:

“Piedalos radošajā darbnīcā – gleznošanas nodarbībās, kurās patiešām raisa veselu emociju virkni, sākot ar apmulsumu, līdz kārtīgai smieklu lēkmei. Ļoti patīk un priecājos par šādu iespēju, kopumā super!”

“I participate in the painting classes of the creative workshop that can really stir up many different emotions from embarrassment to hysteric laughter. I really enjoy this and am happy for this opportunity.”

Ance Vilnīte, JRMS / JRRAS:

“Man viss ļoti, ļoti patīk. Pirmajā kursā bēdājos, ka mūsu skolai nav kora, tāpēc mūsu mazais “Rožu koris” ir visforšākā dāvana, ko skola šogad varēja mums uzdāvināt. Otrdienas pēc dziedāšanas ir daudz labākas nekā pirms. Un tik mīļi, ka kopā ar skolasbiedriem. Tas būtu brīnišķīgi, ja koris turpinātos.”

“I really, really like everything. In my first school year I was sad that our school does not have a choir, so our tiny “Rose Choir” is the best gift our school could give us this year. Tuesdays after singing are much better now. And it is great to do it together with my school mates. It would be wonderful if the choir would continue to exist.”

Marta Lapekina, JRMS / JRRAS:

Šis projekts ir kā milzīgs pluss ne tikai skolām, bet, galvenokārt, cilvēkiem, kas tajā iesaistās. Iegūtās emocijas un jaunās zināšanas dod milzīgu pozitīvās enerģijas bagāžu. Dažkārt aiz noguruma patiešām nav vēlšanās iet uz nodarbībām, taču, kad esmu tomēr saņēmusies un jau dodos tālāk pēc džeza dejām, smaida un gandarījums ir par to, ka - Jā, es tomēr aizgāju.”

“This project is a huge advantage not only to the schools, but mainly to all the people involved. New emotions and knowledge give me heaps of positive energy. Sometimes I am so tired that I don’t want to go to classes, however, when I come out after jazz dance, I have a smile on my face and am happy that I did go to the class.”

Anna Ziemele, JRMS / JRRAS:

“Pirms semestra sākuma un nometnes Alūksnē biju diezgan lielā neizpratnē par to, kas būs un kā būs, taču tagad ir grūti pat iedomāties nedēļu bez kora, ģitāras, solo un vēl visa pārējā, kas nu kuram ir. Patiesi žēl, ka šis projekts ir tik īsu laiciņu, jo ikviena actiņās var redzēt prieku un degsmi apgūt jaunas un nebijušas lietas, kā arī kaut brīdi izrauties no otām un terpentīna smaržas. P.S. Visi skolotāji ir vienkārši kolosāli!”

“Before the semester and the camp in Alūksne, I wasn’t sure as to how it will all work out, but now it is hard to imagine a week without our choir, guitar, solo and all the rest. It is a pity that this project only exists for such a short period of time, because you can see the joy and passion of learning new things in everyone’s eyes. It is also nice to have a little break from paint brushes and the smell of turpentine. P.S. All the teachers are amazing!”

Juris Jonelis, režisors / director:

“Nospiest “like” sevi pa istam, bez maskas – tas ir līdzīgi kā veltīt laiku tam, kas tevi uztrauc šajā dzīves posmā, un dalīties ar tām vērtībām, kas ir vistuvākās. Šī bija iespēja pietuvoties tiem, kuru rokās ir mūsu nākotne. Šādi projekti dod iespēju uzlādēt radošās baterijas un ticību, ka nākotne ir drošās rokās – ar nosacījumu, ja jaunieši būs paši.”

“To press a real ‘like’ within yourself, for free is like devoting your time to something that worries you at this point in your life and sharing the values that you hold dear. This was an opportunity to get closer to the people who will create our future. Projects like this give me the opportunity to charge my batteries and make me believe that the future is in safe hands, with the condition that the youth remain true to themselves.”

Kristīne Freiberga, projekta vadītāja / project manager:

“Nometnē piedzīvotais joprojām turpina spārnot un iedvesmot ikdienas darbos. Tā bija iespēja piebremzēt laiku, dzīvot un baudīt lēnāk, domāt un arī sarunāties rūpīgāk – iedziļinoties, ne tikai garāmskrienot. Komunikācija citos līmeņos – man šķiet, ka tā bija ļoti vajadzīga, uzsākot darbu jaunajā skolā. Ticu, ja kaut vienam audzēknim šis projekts radījis prieku, impulsus radošajam darbam, jaunas draudzības un sadarbības nākotnē, tad mans un projekta mērķis ir izpildīts.”

“Experience at the camp is still inspiring me in everyday works. It was an opportunity to slow down the time, live and enjoy slower, think and talk more carefully and profoundly. Communication on other levels, which, I think, was necessary before starting work at the new school. I believe that if the project has given joy and an impulse for creative work, new friendships and collaborations in the future to at least one student, my goal, as well as the goal of the project is fully accomplished.”

Method

It might seem as a simple task – split into teams and make short films, however, it requires someone from the outside, who could guide us, tell us what and how to do etc.

- We addressed director Juris Jonelis, who was instantly excited about the idea of working with two creative schools.
- Students of both schools met up with the director in April to discuss the main topics and values that could be equally well addressed by students coming from two different art worlds.
- Common ground – nature's song. After finding this topic, members from both schools went off to a summer camp – internship at the Ērmaņi Manor.
- The biggest impulse for starting the creative work was a two hour (around 3 km) walk, barefoot and blindfolded, around the Ērmaņi Manor yard, meadows, fields, bushes and river on the first day of the camp. Other senses become more active when the main one – vision – is taken away, thus giving you a chance to get closer to nature, as well as yourself.
- After this, the creative workshop participants were given lectures by their teachers (P 04) – director Juris Jonelis, composer Uģis Prauliņš and teacher of animation Dzintars Krūmiņš, which gave them the first creative boost for their own work.
- Next step – creating a story for the film. First individually, but after presenting their ideas to the director and other participants they teamed up in pairs. There was a gradual work on script writing, selecting visual tools and technique, drawing, photography, filming, editing, developing musical ideas and picking the appropriate musical instruments.
- At the end of each day everyone evaluated the day's work and set out goals and tasks for the next day. Ideas and thoughts were presented to all the participants, which opened space for discussions and encouraged suggestions to each other.
- After a week of intensive, tiring and creative work, five wonderful

short films were made in various techniques and with a musical score that was created by the participants themselves and recorded at Ērmaņi Manor with the help of sound engineer Valdis Avotiņš.

- First premiere took place on August 13th at Ērmaņi Manor after a concert for the locals, neighbours and parents.
- Second premiere was organised for a wider audience on September 22nd at JRRAS in Riga at the event "Manor Stories". It was a very lovely evening with participants sharing their stories and memories, film showing, homemade treats and the special discovery of the summer camp – ginger beverage. During the unofficial part of the event students had the opportunity to sign up for 13 creative workshops.
- The project continued during the autumn school semester at the art school for the music school students and at the music school for the art school students. It was a chance for them to learn something new and step out of their everyday routine. By crossing the border "us-them" and attending classes at the other school, students took the first step

towards a real cooperation. It was a motivation for them to accept and get to know each other. That led to both schools now operating under one name. Students attended classes in solo, group and choir singing, guitar, cello, piano, jazz dance, animation, Photoshop, silk-screen printing, photography, modelling and painting.

Results

Five different short films were created during the first collaboration (summer internship) of five RCCS and five JRRAS students:

"Kappurr" – Terēze Rozenblate and Katrīna Paula Felsberga (video + stop-motion animation) <https://vimeo.com/188209788>,

„Iekšā/Inside” – Vendija Rozenblate and Elīna Skrapce (video + animation) <https://vimeo.com/188210378>,

„Mākonīši/Little Clouds” – Elvīra Avota and Estere Līga Burve (video) <https://vimeo.com/189692590>,

“Acumirkli/In the Blink of an Eye” – Laura Ozoliņa and Māra Vidiņa (video) <https://vimeo.com/189753918>,

“Ko spļausi – to sēsi/You Reap What you Sow” – Anna Ziemele and Rūta Olekša (stop-motion animation) <https://vimeo.com/188209260>

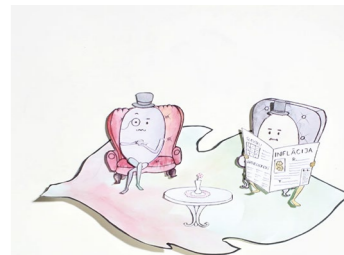
The initial idea of the project was to create a multimedia performance-concert, where students of both schools would demonstrate their skills – artists from JRRAS would play music and musicians from RCCS would take care of the audiovisual side. However, we decided to divide it all into smaller steps and approach the goal gradually.

After the creative workshops in autumn it is clear that we will be able to create the multimedia performance and have set out to do that in the beginning of summer 2017. The main emphasis will not be on changing roles, however, but rather on a collaborative work with a quality outcome. We will look for new forms and content to create a unique cultural event within both schools, as well as in Riga and Latvia.

Conclusions

By creating personal collaborations and friendship, getting to know each other, visiting each other and getting to know the other art world, we have realised that we can work together and achieve more together, rather than working individually. The collaboration can be especially successful when your mind is not occupied with daily tasks, which can work really well during a workshop in an inspiring location in summer when you are away from the city and your home.

We have successfully developed the idea of a creative laboratory. We began working on that at the summer camp and continued in Riga during the autumn semester. Firstly, this laboratory setting ensures a change in environment and, secondly, a synergy between student and teachers of both schools and both art worlds. Common task and different approaches lead to a truly great outcome.

Partneri / Partners:

Alfrēda Kalniņa Cēsu Mūzikas vidusskola

Alfrēds Kalniņš Cēsis Music School

Cēsu Kultūras un tūrisma centrs, Tūrisma informācijas centra nodaļa

Cēsis Culture and Tourism Centre, Tourism Information Centre Department

Filmu studija "Elm Media"

Film studio "Elm Media"

Ruckas mākslas rezidenču centrs

Rucka Artist Residency

Fakti / Facts:

5
1
1

lekcijas

lectures

radošā darbnīca prakses laikā

creative workshop during the internship

trīs minūšu īsfilma

three-minute short film

[<https://vimeo.com/178307183>]

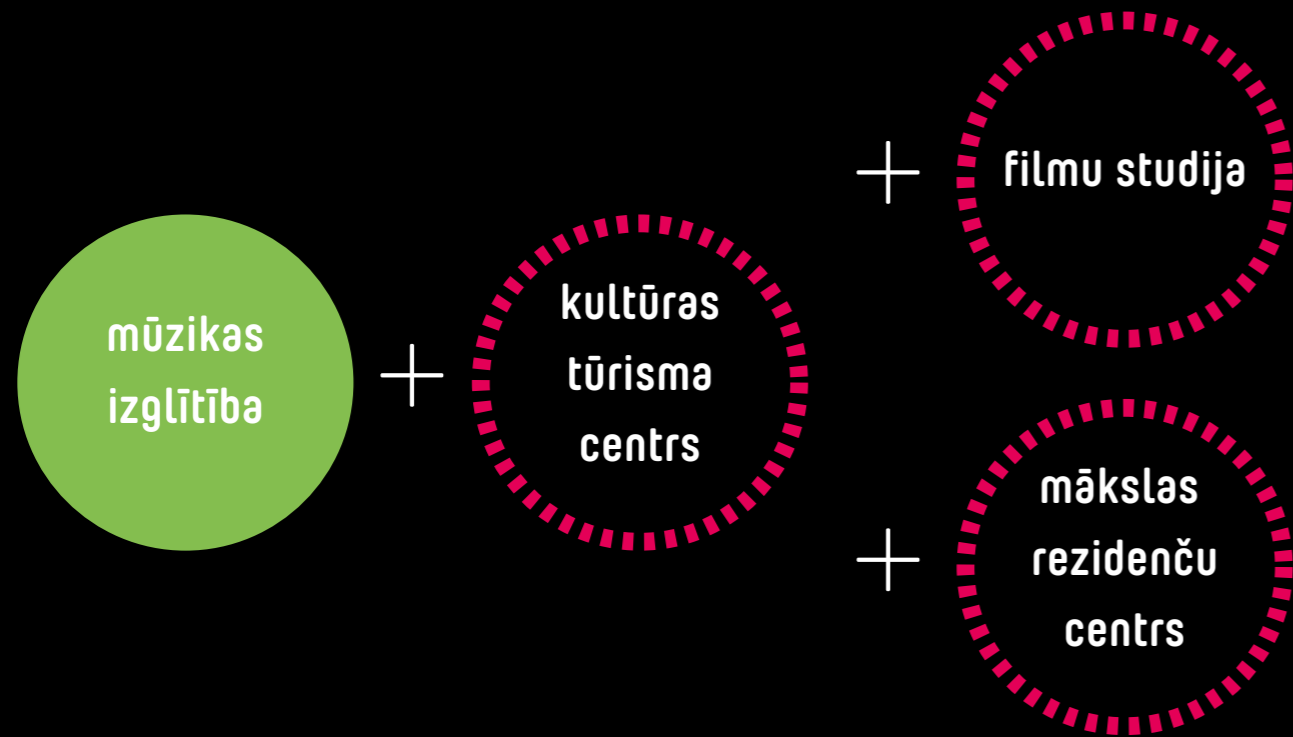
Atslēgas vārdi / Keywords:

mūzika, video, komanda, nometne, parks

music, video, team, camp, park

Skaņas plenērs

Sound
Plein Air

Music education + Film studio / Art residency centre + Culture and Tourism Centre

Projekta iecere, koncepts, galvenās idejas/problēmas izklāsts

Alfrēda Kālņa Cēsu Mūzikas vidusskolas (AKCMV) audzēkņi sadarbībā ar filmu studiju "Elm Media" / Ruckas mākslas rezidenču centru un pašvaldības aģentūru "Cēsu Kultūras un tūrisma centrs" radīja īsfilmu "Viena diena pils parkā". Kāpēc tieši Cēsu pils parks? Jo tas ir pilsētas un Latvijas lepnums, sava veida vizītkarte ar vairāk nekā 200 gadu senu vēsturi. Pils parku ar dīķi 1812. gadā sāka veidot grāfa Karla Eberharda fon Zīvera dēls Karls Gustavs.

Parks organiski iekļāvies vēstures objektu – Riekstu kalna un Livonijas ordeņa pils – nocietinājumu sistēmas teritorijā un kļuvis ne tikai par ārvalstu tūristu iecienītu apskates objektu, bet galvenokārt – par Latvijas iedzīvotāju atpūtas un daudzveidīgu kultūras norišu vietu. Radot filmu par Cēsu pils parku, AKCMV audzēkņi iepazīnās ar producenta, video operatora, skaņu operatora un režisora profesijām. Izveidojot filmu, tika īstenota arī Kultūras un tūrisma centra ideja – radīt audiovizuālu materiālu par ievērojamo objektu, atklājot to no jaunās paaudzes radošo cilvēku (topošo mūziķu) skata punkta. Ņemot vērā, ka pils parka komplekss ir kultūras piemineklis, īsfilmā tika demonstrēta Kultūrvēsturiskā mantojuma dienā.

Tā kā AKCMV audzēkņi lielākoties ir no citiem Latvijas novadiem, tad daudziem no viņiem filmas veidošana bija neparasta un aizraujoša iespēja tuvāk iepazīt vienu no vēstures stāstiem un kultūras norisēm bagātās pilsētas simboliem – pils parku. Tas bagātināja viņu skolas gadu pieredzi Cēsis.

Students of Alfrēds Kālņiņš Cēsis Music School (AKCMS), in collaboration with the film studio "Elm Media" / Rucka Artists Residency and municipality agency "Cēsis Culture and Tourism Centre", created a short film "A Day in the Castle Park". Why Cēsis Castle Park? Because it is the pride of both Cēsis and Latvia with a history dating back to more than 200 years. The construction of the castle park and its pond began in 1812 and was initiated by Karl Gustav – the son of count Karl Eberhard von Sievers.

The park is located within the territory of the historic object fortification system – Riekstu Hill and the Livonian Order castle. Not only has it become a popular tourist destination, but it mainly serves the people of Latvia as a beautiful place to relax and enjoy a variety of different cultural events. Working on the film gave the students of AKCMS an opportunity to learn more about the professions of a producer, a cameraman and a director. The film also helped implement one of the ideas of the Culture and Tourism Centre – to create an audiovisual material about the remarkable object from the perspective of young and creative people (aspiring musicians). Since the park is marked as a cultural monument, the short film was premiered on the day of cultural history heritage.

Most of the students at AKCMS come from other regions of Latvia, so for them the process of creating this film was an unusual and exciting opportunity to get to know one of the city symbols – the castle park – that bears rich history of cultural events and different stories. It enriched their experience of studying in Cēsis.

Metode

Lai iepazītu parku, audzēkņi izzināja tā vēsturi: kā purvainā zemiene tika pārveidota par romantiska stila ainavu parku ar mākslīgu dīķi un salu vidū, kāda bija sākotnējā koku un stādījumu veidošanas sistēma un kādas bijušas teritorijas funkcijas dažādos laikos.

No 2016. gada 27. jūnija līdz 2. jūlijam Ruckas mākslas rezidenču centrā jaunieši radoši un intensīvi strādāja pie īsfilmas tapšanas. Pirms praktisko darbu uzsākšanas, mācoties audiovizuālās, vēstures un dabaszinātņu jomas profesionāļu – Ievas Gobas, Ilzes Māras Janelis, Maijas Grandānes, Andra Klepera un Kaspara Gobas – vadībā, jaunieši guva ieskatu un pirmās iemaņas kino veidošanā. Viņi stāsta, ka ievadlekcijās viss šķitis ļoti vienkārši: nedēļas laikā iespējams nofilmēt visu materiālu teicamā izpildījumā. Taču, kad tika uzsākta filmēšana, audzēkņi saprata, cik grūts un sarežģīts ir darbs ar speciālo tehniku.

Nometnes laikā Ieva un Kaspara Gobas vadībā jauniešiem tika sadalītas lomas filmēšanas laukumā. Režisora pienākumus uzticēja Anetei Žaklīnai Bušai, producenta – Annijai Krivjonokai, skaņu operatoru funkcijas – Audrim Balodim, Emīlam Aļļēnam, Jānim Frīdenfeldam. Aerokadru filmēšanas komandas sastāvā darbojās Jana Krastiņa un Lāsma Ludviga, savukārt filmēšanu deleģēja Kristīnei Rullei, Judītei Žigūrei un Edgaram Jonaitim.

Nedēļas laikā tapa gan filmas scenārijs, gan kadrējumu plāns, gan arī tika uzfilmēts un samontēts video. Audzēkņi ieguva jaunu pieredzi kino jomā, pavadot laiku kopā ar jomas profesionāļiem un gūstot zināšanas par skaņas un video montāžas procesu.

Ar filmas starpniecību jaunieši vēlējās atklāt jaunas iespējas, kas rodamas pils parkā, un parādīt, kā tās izmantojamas, piemēram, pārvietojoties ar velosipēdu, sportojot, pastaigājoties ar suni vai muzicējot sev un citiem par prieku. Audzēkņi filmas vajadzībām radīja arī mūziku. Piemēram, īsfilumā redzams Jānis Frīdenfelds, kas laipenē spēlē ģitāru. Dīemžēl epizode, kurā vijolnieks Audris Balodis muzicē Riekstu kalnā, filmā netika iekļauta, jo neiederējās kopainā.

Ieguvumi / secinājumi

Projekta rezultātā AKCMV audzēkņi ieguva jaunas zināšanas un prasmes, savukārt Ruckas mākslas rezidenču centrs – potenciālus jaunos skaņas speciālistus nākotnē un Cēsu Kultūras un tūrisma centrs – jaunu tūrisma mārketinga video, ko izmantot savā turpmākajā darbībā.

Īsfilmas tapšanas laikā audzēkņi saprata, ka ne vienmēr viss uzņemšanas procesā norit gludi. Kā piemēru var minēt problēmas ar dronu. Kad aparāts planēja pār dīķi, tas nejauši iepinās zaros un iekrita ūdenī. Tāpat problemātiski bija arī celties ļoti āgri, lai “noķertu” skaistu skatu klusumā.

Audzēkņi uzskata, ka pieredze, kas gūta skaņas un video montāžas procesā, noteikti noderēs turpmāk, ja būs nepieciešamība vai vēlme darboties ar filmēšanas un skaņu ierakstīšanas tehniku.

Lielākā daļa projektā iesaistīto audzēkņu, kā arī skolabiedru atzīst, ka labprāt piedalītos līdzīgā projektā, ja būtu šāda iespēja. Jau īsfilmas prezentācijas laikā radās idejas par skolas reklāmas videoklipa uzņemšanu.

Rezultāts

Filmā prezentācija notika 2016. gada 10. septembrī, Kultūrvēsturiskā mantojuma dienā, un saņēma labas atsauksmes gan no projektā iesaistītajiem cilvēkiem, gan citiem interesentiem. Prezentācijas laikā piecdesmit cilvēku lielo auditoriju audzēkņi iepazīstināja ar iegūto pieredzi, stāstot par filmas veidošanas gaitu. Šobrīd filma ir publiski pieejama interneta vietnē “Vimeo.com”:

<https://vimeo.com/178307183>, kur ikviens interesents to var noskatīties. Tāpat arī filma piecē Tūrisma informācijas centra apmeklētājus, kuriem tā periodiski tiek demonstrēta apmeklētāju zālē.

Audris Balodis, AKCMV / AKCMS:

“Projekts mums deva ļoti lielu komandas darba pieredzi un iespēju ielūkoties filmas veidošanas pasaulē.”

“This project gave us a big experience working in a team and an opportunity to get a glimpse of the film making world.”

Anete Žaklīna Buša, AKCMV / AKCMS:

“Bija ļoti grūti iesākt filmēšanas procesu, jo neko tādu līdz šim nebijām darījuši. Tas, ka esam topošie mūziķi, ļoti palīdzēja izprast, kā veidot kompozīciju filmā. Šis projekts deva arī iespēju aplūkot Cēsu pils parku caur kameras objektīvu. Protams, nespējām iztikt arī bez nesaskaņām, jo atšķirās viedokļi, bet tas iemācīja darboties komandā un ieklausīties citos, kas ir nepieciešams arī mūzikā.”

“It was very hard to begin the filming process, because we hadn't done anything like this before. The fact that we are emerging musicians helped us understand how to create a composition for the film. The project also gave us an opportunity to see the Cēsis Castle Park through the camera lens. Of course, we also had some disagreements and various opinions, but it taught us to work as a team and listen to each other which is also important in music.”

Annija Krivjonoka, AKCMV / AKCMS:

“Ir labi, ka ir ideja, bet ar to nepietiek. Svarīgi ir ideju attīstīt! Lai, strādājot komandā, kaut kas izdotos, ir svarīgi uz klausīt pārējos komandas dalībniekus. Atziņa pēc projekta: ja būtu viegli – nebūtu interesanti.”

“It is good to have an idea, but that is not enough. It is important to develop the idea. It is also important to listen to each other and work as a team, in order to achieve something. What I have come to realize after the project is that it wouldn't be interesting if it was easy.”

Audris Balodis, AKCMV / AKCMS:

“Patika, ka bija iespēja sadarboties ar profesionāliem māksliniekiem. Ļoti ceru, ka šī īsfilma turpinās pastāvēt.”

“I liked the fact that we had an opportunity to work with professional artists. I hope this short film will continue to exist in the future.”

Anete Žaklīna Buša, AKCMV / AKCMS:

“Darbojoties kā režisoram, man bija iespēja izmantot savas līdera prasmes, iesākot un norādot, kā rīkoties komandas dalībniekiem filmēšanas laukumā un arī ārpus tā.”

“Working as a director gave me the chance to use my leadership skills and suggest my ideas to the team members both on and off the film set.”

Method

Students researched the history of the park and got to know how the swampy land was transformed into a romantic landscape park with an artificial pond with an island, what was the initial tree and plantation system and what were the different functions of the area over time. Students had a creative and intensive session working on the film at the Rucka Artist Residency from 27th June to 2nd July, 2016.

At first, the students got an insight and basic knowledge in film making before starting their own work which was led by audiovisual, history and natural science professionals – Ieva Goba, Ilze Māra Janelis, Maija Grandāne, Andris Klepers and Kaspars Goba. They say that it all seemed very simple during the introductory lectures and that it is possible to film all the material in good quality in a week. However, when the filming started, they soon realised how hard and difficult it is to work with the special equipment.

During the camp students were each given a role on the set by Ieva and Kaspars Goba. Directing was given to Anete Žaklīna Buša, production – to Annija Krivjonoka, sound engineering – to Audris Balodis, Emīls Aļļens and Jānis Frīdenfelds. Jana Krastiņa and Lāsma Ludviga were a part of the team filming aerial views, but filming tasks were given to Kristīne Rulle, Judīte Žigure and Edgars Jonaitis.

In a week's time we managed to write the script, create a frame-by-frame plan and film and edit the video. Students gained new experience in film making process while working with professionals and learning about the sound and video editing process.

Students wanted to use the film as a way of showing people new possibilities of what to do in the park and how to use it, for example, riding a bike, doing exercises, walking a dog and playing music.

Students also created music for the film. You can see in the film that Jānis Frīdenfelds is sitting in the park and playing guitar. Unfortunately, the scene where Audris Balodis is playing violin on Riekstu Hill was not included in the film, as it did not fit in the general impression.

Results

The film premiere was held on 10th September, 2016, the day of cultural history heritage. It received good reviews from the people involved in the project, as well as others. During the film presentation students told the fifty people audience about their experience in making the film.

The film is now publicly available on the website vimeo.com to everyone. It is also periodically shown at the visitor hall of the Tourism information centre.

Conclusions

As a result, the students of AKCMS gained new knowledge and skills, Rucka Artist Residency – new potential future sound specialists and the Cēsis Culture and Tourism Centre – a new tourism promotion video for their future work. During the film making process students understood that not everything always goes as planned. For example, there was a problem with the drone – when it was flying over the pond, it got stuck in a tree and fell in the water. Another problem was to get up very early to shoot a beautiful and silent scene.

Students think that the experience they gained during the project will definitely be useful in the future, if they choose to work with filming and sound recording equipment. Most of the students involved in the project, as well as their school mates, say that they would gladly take part in a similar project, if they had the opportunity. Already during the presentation of the short film they had ideas of making a promotional video for their school.

Esmu gandarīta, ka radošās partnerības programma "RaPaPro" arī 2016. gadā turpina urdīt kultūrizglītības vidusskolu audzēkņus, skolotājus un vadību, rosīnot pavērties, kas dzīvo skolas kaimiņos, ieklausīties pilsētas iedzīvotājos, paskatīties uz apkārtni no atšķirīga skatpunkta, iejusties citas nozares izglītības iestādes mācību procesā, kā arī domāt plašāk un darboties atvērtāk.

Trešajā "RaPaPro" darbības gadā vēl skaidrāk iezīmējās tādas programmas kvalitātes kā starpdisciplināritāte, iekšējo kompetenču izvērtējums un vēlme izzināt pasauli. Šī gadā "RaPaPro" dalībnieku veikuma apkopojumā ieraugāmas ļoti daudzveidīgas radošo partnerību izpausmes un sadarbības risinājumi.

Ar prieku vēroju, kā, aizraujoties ar ideju un lepojoties ar sasniegtajiem rezultātiem, projekta realizācijas gaitā mainās iesaistīto audzēkņu un skolotāju attieksme.

Ceru, ka "RaPaPro" trīs gadu iedvesmojošie stāsti un vērtīgā pieredze rosinās iesaistīties arī tās skolas, kuras līdz šim bikli stāvējušas nomaļus. Lai radošs un veiksmīgs "RaPaPro" turpinājums 2017. gadā!

Vineta Kreigere

Radošo partnerību programmas "RaPaPro" projekta vadītāja

I am happy to see that the creative partnership programme "RaPaPro" continues its work in 2016 and urges students, teachers and directors of culture schools to see and to get to know their neighbours, listen to the city's inhabitants, look at their surroundings from a different perspective, get to know the learning process of another educational institution and to be more open in their actions and thoughts.

During its third year, the project clearly outlines such programme qualities as interdisciplinarity, evaluation of inner competencies and a wish to explore the world. Summarizing the achievements of this year's project participants, we see a big variety of creative partnership expressions and collaboration solutions.

It is my pleasure to see how getting excited for an idea and taking pride in your achievements has changed the attitude of both students and teachers during the project.

I hope that the project's three year experience and inspiring stories will also encourage other schools to get involved. I wish the programme a creative and successful continuation in 2017!

Vineta Kreigere

Project manager of the creative partnership programme "RaPaPro"

"RaPaPro" radošums ir iekodēts sadarbības jomas un partneru izvēles brīvībā. Šīs sezonas izaicinājums bija skolas izvēlēto sadarbības formu iekļaušana mācību procesā, vienlaicīgi radot priekšnoteikumus dažādu mācību priekšmetu skolotāju sadarbībai. Lomu sadalījums, darbu plānošana, kopējs redzējums, sastrādāšanās ir process, kas nenorit vienkārši un ātri. Tas pat profesionāļiem allaž ir izaicinājums, kur nu vēl skolēniem. Labs vai izcils rezultāts kopdarbā sasniedzams citādi nekā vienatnē, apzinīgi pildot skolas uzdevumus. Šāds process ir savstarpēja mijiedarbība – starp kursa vai skolas biedriem, starp skolēnu un skolotāju –, kas veido koleģiālu pamatu nākotnes kopradei. Sadarbība ir iespēja nepastarpināti sarunāties ar citu nozaru profesionāļiem, uzklaut, diskutēt un argumentēt. Tā ir izdevība jau skolas gados pārliecināties par to, cik daudz es protu, uzzināt, kā un kur to varu pielietot, un arī atskārst, ka to, ko neprotu es, prot citi. "RaPaPro" iedrošina uzdrīkstēties uzņemties atbildību par problēmām, ko mainīgās situācijās piespēlē dzīve, neapmulst, iesaistīties, risināt, palīdzēt citiem un radoši izpausties pašam. Katra jauna situācija nāk ar savu izaicinājumu, kas tiek apbalvots ar jaunu pieredzi.

Barbara Ābele

Radošo partnerību programmas "RaPaPro" projekta eksperte

The creativity of this project is encoded in the freedom of choosing its partners and field of collaboration. The challenge of this season was to introduce the chosen collaboration forms into the learning process, as well as ensure the collaboration for teachers of different subjects. Splitting roles, planning, working together and having an overview of what is happening are not simple processes even for professionals, not to mention children. A good or excellent collaborative result can be achieved differently than doing school work alone. It is a process of mutual interaction between class or school mates, students and teachers. It creates a basis for future relationships. Collaboration is an opportunity to speak, listen, discuss and argue directly with professionals from other fields. It is a chance to learn your abilities and boundaries while you are still in school. You discover how and where to use them and realize that someone else might have the skills you don't have. This project encourages you to take responsibility for the problems life throws at you, not to get confused, get involved, help others and fulfil your own creative ideas. Every situation comes with its challenge that rewards us with a new experience.

Barbara Ābele

Expert of the creative partnership programme "RaPaPro"

Veiksmes atslēga.

“RaPaPro” joprojām ir projekts, kurš balstās uz individuālu ieinteresētību, pārliecību un vēlmi darboties. Un varbūt tieši tādēļ – vai arī par spīti šai situācijai – šis projekts kļūst arvien spēcīgāks un labāks. Tas ir kļuvis daudz nobriedušāks, gan tā formāts, gan forma līdzinās labi attīstītai organizācijai, kas balstās uz pieredzi un rezultātiem. Jo īpaši sasniegto rezultātu un lieliskā iznākuma dēļ visiem “RaPaPro” dalībniekiem būtu jāpatur prātā, ka šis projekts ir izglītības iniciatīva, kas īpašu uzsvāru liek uz mācībām un pieredzi plašākā dizaina kontekstā. Esot īpaši izdevīgā novērotāja pozīcijā, es vēlos pieminēt šos vērā ņemamos punktus.

Vērtība.

Kāds mans japāņu kolēģis reiz teica, ka vērtība rodas vienīgi informācijas plūsmas rezultātā. “RaPaPro” ir īsts informācijas plūsmas ģenerators. Studentu, izglītības iestāžu, biznesa partneru un sabiedrības mijiedarbība ir ideāla vide ne tikai ideju tapšanai, bet arī to attīstībai un realizācijai.

Sadarbība.

Pasaulei kļūstot arvien sarežģītākai, lielāks uzsvārs ir jāliek uz sadarbību. Kaut arī sabiedrībā dominē individuālisms, ir svarīgi pieņemt un saprast, ka, tieši sadarbojoties ar citiem, var sasniegt labu un arī daudz patīkamāku rezultātu.

Nepārtrauktība.

Ilgspējība un ilgtermiņa ietekme balstās uz nepārtrauktību. “RaPaPro” kā stabils un ilgstošs projekts spēj nodrošināt labākus apstākļus projekta plānošanai, attīstībai un uzticamu partneru piesaistei.

Piezīme:

“RaPaPro” nozīmi un spēku var saprast tikai tad, ja pašam nācies izbaudīt to prieku, gandarījumu un cieņu, ko studenti gūst no šī projekta.

Es vēlos apsveikt un pateikties visiem dalībniekiem, pasniedzējiem, organizatoriem, koordinātoriem, partneriem un atbalstītājiem.

Martins Foslaitners

Austrija, “RaPaPro” eksperts

Going Strong.

“RaPaPro” is still a project, based on personal engagement, conviction and activity, nevertheless - or maybe even despite this situation - it is getting stronger and better. Now in an almost mature status it is in a format and shape of a well developed institution, based on experience and results. Especially the excellence of achieved outcomes should all participants bear in mind that “RaPaPro” is an educational initiative with a focus on learning and experience in the broad context of design. In the very comfortable position of an outside observer, three points seem to be notable:

Value.

One Japanese colleague once mentioned that value is only then created, when information flows. “RaPaPro” is a flow-machine. Interaction between students in a class, within a school, between educational institutions, business partners and the general public make ideas happen, giving them opportunities and stages of realisation.

Collaboration.

The more complex the world is getting, the more collaboration is needed. Although in an individual minded society the earlier the better when students understand and accept that the final outcome is not only better but also more enjoyable when achieved in cooperation with others.

Continuity.

Sustainability and long term effects are based on continuity. “RaPaPro” not as a one-shot spectacle but as a continuous program offers conditions of better planning, more intensive preparations and reliable partnerships.

One extra:

Once someone experiences the joy, satisfaction and respect students take out of “RaPaPro” will realize the relevance and power of it.

Congratulation and thanks to all participants, coaches, organizers, facilitators, partners and supporters.

Martin Foessleitner

Austria, Expert of RaPaPro

Dalībnieki / List of Participants

Kaimiņu būšana / Neighbour Amity

Milana Abdullojeva, Agnese Andersone, Adelīna Balode, Ivita Baško, Nikola Bloma, Keita Bloma, Alekss Buda, Liāna Gerke.

Laura Grieta Grīnberga, Samanata Kirsanova, Regīna Kupuža, Emija Lūse, Diāna Manceviča, Līga Mielava, Jēkabs Murāns, Ilze Ostankova, Marta Reinika, Inita Saliniece, Šarlote Šneidere, Krista Štrausa, Evita Tūna, Evija Urbanoviča, Indra Veismane

No burta līdz skaņai / From Letter to Sound

Silvija Berezovska, Kitija Čakule, Inga Čekša-Rātiece, Ināra Groce, Solvita Ivanova, Alla Jeltajeva, Ilze Jurjāne, Gunārs Klaučs, Evija Kvante, Liena Lapinska, Einārs Lipskis, Tomass Ločmelis, Diāna Logina, Aleksandrs Maļkevičs, Dace Māngulsone, Elvita Muravska, Iveta Ošāne, Normunds Pīlīps, Guntars Poplavskis, Marianna Rjabova, Gunta Tjanginska, Dace Ušupniece, Kristīne Zeltiņa, Māra Zīliņa

No - līdz / From - To

Emilija Adumāne, Ieva Akermane, Sāndra Amoliņa, Annamarija Terēza Andersone, Marija Anisko, Sāndra Arķe, Keita Augstkalne, Mārcis Auzāns, Anda Baķe, Miks Balodis, Saiva Bankava, Egons Bāranovs, Agija Batarāga, Kristaps Bērziņš, Patrīcija Bluša, Ivars Bobrovs, Jūlija Bogidajeva, Madara Boitmane, Jūlija Boroduļina, Sābīne Broka, Eduards Harijs Bušmanis, Ingrida Catkakša, Santa Cirvele, Elizabete Cukura, Ņikita Davidovs, Raivis Deičmans, Darja Derbeņeva, Ilze Dilāne, Marija Simona Dombrovska, Karolīna Dreimane, Marta Drēska, Emilija, Anna Dzelzīte, Arta Dzirkale, Oļegs Džuminskis, Elīna Eiduka, Ance Eisaka, Rustans Enikovs, Paula Patrīcija Eņiņa, Marta Folkmane, Uģis Gailis, Inga Galvāne, Kristina Gluškova, Ramona Goba, Dārta Gobiņa, Ginta Grauda, Estere Greidāne, Renāte Griķpede, Agate Grintāle, Ilizane Grīnberga, Lauma Rūta Grīnberga, Klāra Grundšteine, Valters Gudrups, Renāte Gutāne, Kaspars Hnikins, Līga Indriksone, Alise Ivanova, Annija Gabriēla Īviņa, Emilija Jānševica, Maija Jānševica, Justīne Jasjukeviča, Janta Jasjukeviča, Dans Pauls Jirgenšons, Ivonna Jurevica, Dairia Jurjago, Diāna Jurkšta, Beatrise Kalniņa, Sāndija Kalniņa, Anna Helle Kalniņa, Alise Kalvāne, Emilija Loreta Kantiševa, Aleksandra Kazjonāja, Rūdolfs Kesenfelds, Diāna Komarova, Lauris Krauze, Elza Krūmiņa, Katrīna Kubaka, Andrejs Kucāns, Žozefs Diango Amadu Kulibali, Arvis Lancmanis, Laima Lauriņa, Andrejs Lazdiņš, Anita Liberte-Lasmane, Alens Lidāks, Alīna Locmere, Klīnta Ločmele, Paula Līva Lorence, Sindija Lozgačova, Krišjānis Māzurs, Aļisa Stefānija Miļuhina, Jēkabs Aleksandrs Mucenieks, Agnese Muižniece, Anastasija Muraško, Anna Marta

Ņariškina, Elīna Niedra, Jolanta Niedre, Letīcija Orlova, Angelīna Ovčarenko, Daņiils Ozerovs, Artūrs Ozols, Arnolds Pakalns, Jeļena Papkoviča, Alise Petuhova, Inese Pētersone, Evita Anna Pluča, Maksims Poluškins, Anna Priede, Līva Priedīte, Kristers Puķītis, Elizabete Laura Punka, Lāsma Lūcija Putniņa, Ramona Riekstiņa, Ņiklāvs Romeiko, Dāce Rozentāle, Mārkis Rožnovs, Raitis Rubenis, Kristīne Salcēviča, Emija Samsonova, Egija Samuševa, Signija Samuševa, Anda Saulāja, Amanda Saulīte, Sāndija Semjonova, Elīna Sīpola, Līda Skrastīņa, Agnese Slava, Ilona Soļņņika, Evita Spārberga, Agnese Staģe, Līga Stebere, Guntars Sticers, Tonijs Strods, Anastasija Šapošņikova, Laine Ščerbinska, Nikola Ševčenko, Nikola Šmite, Geila Šuka, Kristiāna Švanka, Anastasija Titova, Miķelis Tomsons, Toms Tribockis, Dana Tupika, Stefānija Urbāne, Baiba Beāte Ūdre, Elvijs Ūdris, Kadrija Valdemāre, Jolanta Valdmane, Artūrs Vasiļjevs, Vita Vārslava, Kristīne Veiriņa, Inese Vēriņa-Lubiņa, Kate Vilsone, Katrīna Vinčele, Irēna Vipule, Artūrs Viķsna, Anete Vitola, Daina Vitoliņa, Artēmijs Zaharovs, Dita Zakare, Elizabete Zēberga, Laura Ziemele, Ieva Zīmele, Daina Zvanītāja, Krišs Andrejs Zvirgzds-Zvirgzdiņš, Jānis Zvirgzds-Zvirgzdiņš

Pēdējā brīdī / At the Last Moment

Elvīra Avota, Valdis Avotiņš, Elvīra Beķere, Krišjānis Beļavskis, Estere Līga Burve, Kristiāns Cipulis, Mātišs Cīrcenis, Eliza Dane, Katrīna Paula Felsberga, Luīza Helēna Frančenko, Kristīne Freiberga, Laura Godiņa, Ieva Gorda, Edgars Groševs, Dāce Ignatova, Aija Jermoloviča, Lija Jēgere, Juris Jonelis, Luīze Anna Kalniņa, Jēkabs Kalniņš, Paula Megija Kārklīņa, Sābīne Kjahjare, Elīza Kleine, Maija Klotiņa, Dzintars Krūmiņš, Līda Kupča, Gerda Kēniņa, Marta Lapekina, Anna Terēze Lase, Raimo Lielbriedis, Lauma Liepiņa, Danute Līva, Aleksandrs Māriniečevs, Marija Luīze Meļķe, Rolands Meržejevskis, Alvis Misjuns, Irēna Monastirska-Urtāne, Lauma Muižarāja, Rūta Olekša, Helēna Ozola, Laura Ozoliņa, Elizabete Eliševa Povilaite, Inga Prāuliņa, Uģis Prāuliņš, Patrīcija Puķe, Terēze Rozenblate, Vendija Rozenblate, Māra Siliņa, Marta Skābarde, Elīna Skrapce, Stefānija Stepīņa, Silvija Sūna, Ieva Taranda, Dārta Treija, Eliāna Sanda Veinberga, Elizabete Šarlote Veisa, Māra Vidiņa, Ance Vīlnīte, Madara Zavadska, Anna Ziemele

Skaņas plenērs / Sound Plain Air

Emīls Aļļens, Audris Balodis, Līna Bērziņa, Anete Žaklīna Buša, Jānis Frīdenfelds, Ieva Goba, Kaspars Goba, Maija Grandāne, Ilze Māra Janelis, Edgars Jonaitis, Andris Klepers, Jana Krastiņa, Ruta Krastiņa, Annija Krivjonoka, Lāsma Ludviga, Kristīne Rulle, Mārtiņš Smiltiņš, Viesturs Vīntulis, Judīte Žigūre

Saturs / Content

Priekšvārds / Foreword Dāce Melbārde	2
Priekšvārds / Foreword Signe Pujāte	4
Karte - profesionālās vidējās kultūrizglītības iestādes	5
Map -cultural vocational schools	
Rīgas Horeogrāfijas vidusskola "Kaimiņu būšana"	6
Riga Choreography School "Neighbour Amity"	
Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskola "No burta līdz skaņai"	18
Rēzekne Art and Design School "From Letter to Sound"	
PIKC "Rīgas Dizaina un mākslas vidusskola" "No - līdz"	30
CPEC "Riga Design and Art School" "From – To"	
PIKC "Nacionālā Mākslu vidusskola" "Pēdējā brīdī"	42
CPEC "National School of Arts" "At the Last Moment"	
Alfrēda Kalniņa Cēsu Mūzikas vidusskola "Skaņas plenērs"	54
Alfrēds Kalniņš Cēsis Music School "Sound Plain Air"	
Pēcvārds / Afterword Vineta Kreigere	64
Pēcvārds / Afterword Barbara Ābele	65
Pēcvārds / Afterword Mārtins Foslaitners (Martin Foesselitner)	66
Dalībnieki / List of Participants	68

Koordinatori / Coordinators:

Vineta Kreigere, Barbara Ābele

Teksta redakcija un korekcija / Editing, proofreading:

Jolanta Raita, Liva Raita

Tulkojums / Translation:

Dārta Rīna

Dizains, makets / Design, layout:

Daina Vītolīņa

Izmantota projektu dalībnieku sniegtā informācija un fotogrāfijas

no personīgā arhīva / This publication contains information and photographs from the members' archive collections.

Fotogrāfiju autori / Photo credits:

2., 4. lpp / Pages 2, 4 - Jānis Deinats

64., 65. lpp / Pages 64, 65 - Linda Lauva

Pārpublicēšanas gadījumā izdevēja atļauja obligāta / No part of this publication may be reproduced without the permission of the publisher.

Rīga

2017